

A. B. STRIMAITIS,
SEKRETORIUS S. L. A.
307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

TEVYNĖ

ORGANAS SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE.

Nr. 34. Boston, Mass., Antradienis 23 d. Rugpjūčio (August), 1910 m. M. III.
Entered as second-class matter January 28, 1908, at the post office at Boston, Mass., under the Act of Congress of March 3, 1879.

THE LITHUANIAN WEEKLY "TEVYNĖ"

Published every Week by Lithuanian Alliance of America

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

For members of Lithuanian Alliance of America in the United States 50 c.
For non members, in the United States.....\$1.25.
For members of Lithuanian Alliance of America to Foreign Countries \$1.00.
For non members to Foreign Countries.....\$1.75

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

All communications should be addressed:

"TEVYNĖ" 318 W. Broadway, SOUTH BOSTON, MASS.

SAVAITRAŠTIS "TĒVYNĒ"

Išcina kas Antradienis (Utarņykas) South Boston'e, Mass.

PRENUMERATA METUI:

Susivienyimo Lietuvių Amerikoje sąnariams Suvienytose Valst. 50 c.
Ne sąnariams Suvienytose Valstijose.....\$1.25.
Susivienyimo Lietuvių Amerikoje sąnariams kitose viešpatystėse.....\$1.00.
Ne sąnariams kitose viešpatystėse.....\$1.75

APGARSINIMU KAINOS ANT UŽKLAUSIMO.

Kreipianties su visokiais reikalais adresuokite:

"TĒVYNĒ" 318 W. Broadway, SOUTH BOSTON, MAS

Teleph. no 762 So. Boston.

DR. F. MATULAITIS

Offiso valandos:

Nuo 12 iki 2 val.; Nuo 7 iki 9 vakare.

495 Broadway, - So. Boston, Mass.

MOKINKIMES PATYS

Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokiniojo \$1.00
(apdaryta)
Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityt ir rašyt 15 c
be mokiniojo
Aritmetika mokintis rokundų be mokiniojo su paveiks- 35 c.
lais (apdaryta)
Naujas Budas mokintis rašyt be mokiniojo 10 c.

Pinigus siųskit per Money Order po šiuo adresu:

P. MIKOLAINIS Box 62. NEW YORK CITY.

Naujas Kataliogas Lietuvių kalboje su Ilustracijom.

Visokių Armonikų ir kitų įvairių muzikališkų instrumentų. Geriausių Britvų, laiškams spaudymo mašinėlių, Lietuviškų knygų ir kitų įvairių prekių. **1 Kainos žemesnes** už kitų, prekės (tavorai) **geriausios rūšies**. Apsteliavimai per laiškus atliekami teisingai ir sparčiai. Prisiųsk savo adresą su 2c. pašto marke, o minėtą kataliogą gausite dovanai. Adresas:

M. J. Damijonaitis,

812-33rd Street, Dept. I Chicago, Ill.

Dr. A. Šliupite-Jankauckienė

Gydo visokias ligas moteriu, vaiku ir vyrų.

265 Berry Street, BROOKLYN, N. Y.

(tarpe Grand St. ir So. 1-st St.)

VALANDOS: nuo 8-10 ryte; nuo 2-3 po piet; nuo 7-9 vakare.
TELEPHONAS GREENPOINT 8.

J. Skritulskas,

NOTARIJUS IR AGENTAS

Užlaikau geriausius gėrymus ir cigarus. Parduodu laivakortes ant visų linijų, kur tik kuris norės ir ant geriausių ir greičiausių laivų. Siunčiu pinigus į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau visokių žemių pinigus ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavedimus dalių ir atlieku visokius reikalus su Maskolijos valdžia. Užlaikau svetainę mitingams ir veseilioms, Iš tolesnių miestų meldžiu atsišaukti per laiškus ant žemiaus paduoto adreso:

John Skritulskas

26 Broad St. New Britain, Conn.

Telephone No. 550.

LIETUVIŲ UŽEIGA PAS

P. CZAPLIKA

Užlaiko puikiausius gėrymus, alus, ėlius, visada švieži, vynai ir visokie likeriai geriausi. Visokius gėrymus veseilioms, krikštynoms ir šiaip baliams, siunčiame į namus. Visada gerai.

117, 119 & 121 A St: So. Boston, Mass.

Jurgis Stanaitis

Vienintelis lietuvis PHOTOGRAFAS S. Boston'e

kurs artistiskai atlieka darbą, padarydamas paveikslus kaip grupų, teip ir pavienių ypatų. Lietuviai! Atminkite, jog su reikalais visuo- met reikia kreipties prie savojo po šiuom adresu:

453 A W. Broadway, So. Boston, Mass.

“TEISYBĖ”**Tai perijodiškai leidžiama knyga.**

“Teisybės” išleisti keturi numeriai padarys rimtą skaitymą. aiškinantį vienatiniams tikrai teisybę, nemažiaus šimtą puslapių ir užsiprenumeruojant iškalno, prenumerata dvidešimtis penki centai (25c.) metams.

“Teisybės” išleistuvė dabar randasi gatavai sutaisyti dėl išleidimo raštai šie:

- 1) Tikėjimo Žiedai (jau yra išėję).
- 2) Žmonės ir Mulai.
- 3) Kas reikalinga žinot?
- 4) Dievo Vaikai (tilps į du numeriu).
- 5) Kapitalo Religija.

Raštai dar tik taisomi yra šie:

- 1) Kiek labas padaro gero.
- 2) Pažintis sistemos.
- 3) Išpažintis (spaviednė) Trano.
- 4) Amžiaus protas.
- 5) Ponas ir Vergas (turės apie 300 puslapių ir 17 paveikslėlių).

“Teisybė” tai vienatiniams teip leidžiama pigiai, tarp lietuviškųjų raštų.

Kas myli skaitymus, tai privalumu kiekvieno turėt savo namuose “TEISYBĖ”.

“Teisybės” išleistojas širdingai bus dekingas visiems tiems, kurie užsiprenumeruos “Teisybę” iškalno iki 21 d. Rugsėjo, kas palengvis išgaut antros klesos teises išleidinėjimo, kitaip atsiena brangiau.

Pasitikiu, kad darbininkai mylinti teisybę padės man nešt našulį teisybės priekin!

“Teisybės” pavienio numerio kaina bus nevienokia, bet iškalno užsimokant ant visų metų (už keturias knygas) **25 centai**.

Prenumeratos bus kvitojamos ant paskutinio puslapio “Teisybės”. **Išleistuvės adresas:**

K. RUTKUS,
1417 N. 10th St., St. Louis, Mo.

Metinis Balius!

Kurį parengė S. L. Švento Kazimiero Draugystė, So. Boston, Mass. atsibus 5 d. Rugsėjo (September) Labor Day, 1910 m., Dahlgren svetainėje, kampa E ir Silver Sts. So. Boston, Mass., prasidės 2 val. po pietų. Yra kviečiami visi ir iš visur lietuviai ir lietuvaiteis atsilankyti į tą balių, nes tai bus puikiausias.

KOMITETAS. (35)

Pirmas didelis Balius!

Parengė nauja D. L. K. Vytauto Tacoma, Wash., kuris atsibus 10 dieną Rugsėjo (September) 1910 m., prasidės 11 val. prieš piet ir trauksis iki vėlam vakarui, Germania svetainėje, kampa 13 ir E st. Tacoma, Wash. Širdingai

ŽEMAITĖS RAŠTAI

Antra pataisyta laida. Leidžiami prenumeratos keliu. Su autorės paveikslu ir aprašymu jos gyvenimo ir darbų. Prenumerata — **VIENAS DOLERIS** Pinigus siųskite aiškiai pažymėdami savo vardą ir adresą:

ANT. ŽYMONTAS,
318 West Broadway,
So. Boston, Mass.

“DAGIS”

Kritikos, Satyros ir Juokų Mėnesinis Laikraštis DAGIS gražioj formoj knygos, ant geros popieros ir su viršialiais. viso 20 puslapių. kas mėnuo duoda skaitymą.

DAGIS kas mėnuo talpina po kelis originalinius lietuvių pieštus paveikslėlius.

DAGIS bado visus be skirtumo, kas tik nusikalsta prieš visuomenę, todėl Dagis turi rasti kiekvieno lietuvių name, tai yra geriausia gyduolė nuo visokių ligų. Juk visiems yra reikalingas linksmumas ir juokai, o Dagis nesigaili straipsnių su įvairiais pasiūlymais ir juokais.

DAGIO kaina labai žema, tikrai po 10 centų num., arba **\$1.00** metams.

Siūnčiant prenumeratą, adresuokite:

“Dagis” Publ. Co.

812 - 33 st., Chicago, Ill.

Atida ne ukėsams Suv. Valst.

1 Dėlko ateiviams reikalingos ukėsiskos popieros, 2 Ką reikia daryt norint pastot Suv. Valstiją ukėsu, Kur ir kada galima paduot prašymą, 4 Ką turi žinoti pakol gausi ukėsyntės popieras, 5 Klausimai su atsakymais lietuviškai ir angliškai ir daugelis kitų naudingų patarimų. Knygelė kožnam lietuviui yra reikalinga ir ją galima gauti pas J. Bendrick. **Kaina 25 centai.** Pinigus ir laiškus siųskite šiuo antrašu:

Joseph Bendrick,

% Clerk of Court, POTTSVILLE, PA.

PIRMUTINIS LIETUVISZKAS SALIUNAS

Užlaiko šaltą alų, gardžią arielką, kvėpančius turkiškus cigarus, ir importuotus gėrymus. Čia atsilankę lietuviai ras mandagius patarnavimus ir gaus rodą dykai. Atsilankykite pas:

Cezara Vaszkeliavicziu,
124 Millbury St., Worcester, Mass.

kviečiam vietinius ir aplinkinius atsilankyti į tą puikų pasilinksminimą, nes bus skanių gėrimų ir užkandžių. Muzykė bus puiki. Kas nepribus, tas graudinsis. Įžanga vyram 50c., moterim dovanai. KOMITETAS.

Ant randos.

E. Cambridge 4 ir 5 ruimių gyvenimai, ruimai gerai užlaikomi ir čisti, randa į sanvaitę \$2.75, į mėnesį \$11.00 ir \$3.00 į mėnesį \$12.00. Gerą progą dėl lietuvių ir lenkų. Atsišaukit pas:

37

J.GIEDRAITIS, 107 Gore St., E. Cambridge, Mass.

Didelis Piknikas

Suvenytų Lietuviškų Drnugysčių, Nedėlio, 28 Rugsėjo (Aug.) 1910, Bergman's Grove, Reverside, Ill., pradžia 9 valandą ryto. Įžanga 25c. porai. Bergmano Daržas savo gražumu jau taip pagarsėjo tarpe lietuvių, kad jau nē nereikalinga apie tai kalbėti. Susivien. Lietuviškų Dr-ščių Komitetai visuomet parengia puikius balius ir piknikus; o šitas bus puikiausias iš jų visų. Todėl, jaunieji ir senieji, atsilankykite kuoskaitlingiausiai šitan piknikan. Pelnas gi eina budavojimui svetainės.

Reikalauju darbo dėl mokinio vaistinyzijoje (aptekoje), prie spaudos ar krautuvėje: esmi lietuvis, keturių skyrių (klesų) Rusijos gimnazijos, mokantis gerai kalbą lenkišką, mažai susikalbant anglėsnai.

STANISLOVAS STASEVICIA,

120 Crosby Street, GRAND RAPIDS, MICH.

DLK. Gedimino Beno Orchestra

(po vadovyste A. M. Grubio).

Grajinam ant Piknikų ir Balių, tad, lietuviai rengenti piknikus ar balius, reikalaudami Orchestros kreipkitės pas savuosius, — lietuvius, o mēs užganėdysim visus už neaugštą kainą. Reikalaujantieji kreipkitės šiais antrašais:

Ofisas: 339 W. Broadway,

Gyvenimo vieta: 224 Athers st., So. Boston, Mass.

(32)

V. Ambrozevičius

AGENTAS ir NOTARIJUS

Parduodu laivakortes ant visų linijų ir geriausių expresinių laivų, mainau ir siūnčiu pinigus į visas dalis svieto, turiu užstatę randavą Bond (kauciją) \$25 000 dėl teisingumo. Užkviečiu keliaujančius ir iš kitų miestų, nes kaip netoli New Yorko gyvend ms, priimu ir pristatau ant laivų, tuomi busit apsaugoti nuo New Yorko sukėjų. Darau doviernastis ir parupinu rusiškus pašportus. Kreipkitės per laiškus pas:

V. AMBROZEVICZIUS

178 Ferry Street, Newark, N J.

Telephone 5599 L. Market.

Peržvalga.

POPIEŽIAI NEKALTI...

Neužsimoka užsileist — tai gero kovotojaus taisyklė. Neverta kovoj esančiam apleist karės lauką, ikikol gali pajudint ginklą, nors ir žinoma būtų, kad tos pastangos nelaimės kovos — tai gero kareivio žymė. Jeigu jau ir neapgalėsi prieš, tai bent kiek jam kenk. Panašiai elgiasi ir "Žvaigždė", kuri mėgina, kiek įmanydama, priešintis laisvosios minties arba laisvamanijos dvasiai, kurios Kurėjų-Kurėju tarp Amerikos lietuvių yra Dr-as Šliupas. 31 Žvaigždės numeryje tilpo įdomus straipsnis, prigulįs Jono iš Lietuvos plunksnai.

Pirmų-pirmiausiai Jonas stengiasi juokingai perstatyti Baltimores lietuviškų draugysčių apvaikščiojimą 500 metų sukaktuvių kovos ties Žalgiriu ir, matyt, dėlto kad tame apvaikščiojime dalyvavo Dr-as Šliupas, kuris užėmė pirmo kalbėtojaus vietą. Nieko tame apvaikščiojime nebuvo doro, pagal "Žvaigždės" korespondento nuomonę: Visa paroda: ir Dr-as Šliupas, ir benas, ir vėluva, ir važiavimas karu daržanviskas, ant džiaugsmo Jono iš Lietuvos, išėjo juokingai ir kuonelemčiausiai. Tas apvaikščiojimas jam išrodo peržemas tokios brangios šventės paminėjimui; tačiau iš viso ko matytis, jog jis džiaugiasi, kad tik-tai tiek tegalėjo laisvamaniai. O galima tvirtinti, kad autorius, kaip tikras vergamanis, pasekdamas kun. Miluko pavyzdį, būtų griebęsis ir policijos; bet, turbūt, jautėsi vargšas, jog turės dar mažesnę pasisekimą, negu kn. Milukas Philadelphiaj.

Kaip buvo galima laukti nuo jo, Jonas iš L. nesigaili rašalo, idant darodyti, kad nieko gero nė teisingo Dr-o Šliupo prakalboje nebuvo; sako, kad Šliupas tiesiai melavęs, kada pastarasis išrodinėjo, kaip popiežiai siundė kryževius ant Lietuvos.

Straipsnio autorius užgina, kad šventasis tėvas būtų gyręs kryžuočius už jų plėšimus Lietuvoje. Ši-čia Jonui iš L. galima priminti, kad ir Rusijos valdžia nerengė viešai žydų skerdynių arba pogromų, o gal net ir sargybą nevienoj vietoje išstatė, žinodama, kad atsitiks tos biaurios budelystės. Daleiskime, caro valdžia nekurstė tamsiosios liaudies prie panašių žvėriškumų; pripadėkime, kad ji stengėsi pagaliaus sulaikyt juos — nors tai būtų pripažinimas doros, kurios Gudijos biurokratija neturi, tačiau ar galės valdžia pasislėpti ir išsiteisinti, būk ji neprijautusi žydų skerdinėms? Visai ne. Valdžios politika pasirodo visame jos biaurume, kada reikia teisti už žmogžudytes, plėšimus ir moterų sutepimus, dasileistus laike minėtų pogromų. Kuo gi valdžia nubaudžia kraugerius pogromščikus? — Ogi du-tris jų pasodina kalėjiman ant dviejų-trijų savaičių, kaip sakoma, dėl akių nukreipimo; paskiaus tie kaliniai gauna nuo caro medalius ir kai-kurie geresnes vietas. Ar negalima šitokiame darbe nužiūrėti pritarimo kraujo praliejimui?

Kas buvo pasakyta apie caro politiką, tas leng-

vai gali būti pritaikyta ir prie popiežių politikos. Negalėjo gi jie viešai kryževiams pasakyti: "Eikite, išmuškite visus lietuvius-pagonis ir, užgrobę jų turtus ir žemę, paleistuvaukite". Vargiai kas tokią taktiką ir beprimeta popiežiams.

Popiežiai siuntė kryževius mūsų tėvynėn heretikų prie švento tikėjimo verstų; bet mūsų prabočiai geriaus velijo pasilikti sau senąjį tikėjimą ir garbinti Perkūną, Patrimpą ir Poklių. Kada kryževiai įkirėjo savo naujo tikėjimo prievartiniu lietuviams teikimu ir nedoru gyvenimu, pastarieji pradėjo vyti juos lauk; mažu-pamažu lietuviai pradėjo siuntinėti kryževius ant kelių Abraomo. Taip dalykams vykstant, turėjo gimti karė, kuri popiežijos akyse buvo šventa karė už tikėjimą "idant Viešpats neprietelius bažnyčios šventos nužeminti teiktusi". Nieks negalės užginčyti, kad popiežiai, laike ilgos lietuvių su kryževiais kovos, rėmė kryževius, siųsdami vis naujus ir naujus jų būrius, kaip senesnieji krito nuo lietuvių kardo.

Kiekvienoje karėje dasileidžiama daug nuožmumų, nieko nesakant čia apie karės lauką. Tų nežmoniškumų buvo ypatingai daug iš pusės kryževių, kariavusių su lietuviais. Kitaip ir būti negalėjo. Kryževiai buvo daugiausia žmonės, nusidėję visuomenei arba valstijai: paleistuviai, plėšikai ir įvairiausių prietikių jieškotojai. Jų tarpe buvo didelis skaitlius vergų, kurie gaudavo liuosybę, jeigu eidavo kariautų už tikėjimą. Gal pirmieji plaukė Lietuvon su vienu tik-tai mieriu — tikėjimo platintų, bet vėliaus atkakusieji, kariaudami, tik-tai ant tiek tesirupino apie tikėjimą, ant kiek užkariautėji, tapę krikščionimis, galėjo būti jiems paklusnesni ir prieinamesni išnaudojimui. Popiežiai negalėjo to nežinoti; gal jie ir subardavo kada kryževius, bet tas subarimas turėjo būti panašiu į pabaudą, kokią Maskolijos biurokratija suteikia žydų skerdikams.

Kodėl popiežiai, apginklavę kryževius siuntė juos Lietuvon arba kodėl tie Kristaus įpėdiniai ant žemės nepasistengė sustabdyti kryževių, žudziusių Lietuvą nors jau ir "teisingos" karės būdu? Vienas jau pasiuntimas šarvuotų krikščionybės platintojų Lietuvon palieka juodą dėmę ant popiežijos. Ar Kristus ginklu savo mokslą platino? Ar Kristus laimintų ginklus savo išpažintojų, einančių žudytų turkų, idant artymų kraujo preke nupirkti nereikalingą jam karstą? Ar jis būtų pritaręs keletas metų atgal atliktoms skerdynėms, kurias surengė krikščionys Chinuose? Rymą negalima išteisinti, būk jis nekaltas tame, kad kryžiai per tiek metų naikino lietuvius. Anų laikų popiežiai buvo dar galingi ir įtekmingi. Jie matė begėdiškus ir žiaurius kryževių pasielgimus. Kodėl jie nepasirūpino juos suturėti?

Šios dienos kunigai sykiu su savo "Žvaigžde", matomai, gėdijasi už popiežijos darbų praeitį ir nori iškovoti popiežiams nekaltumą; kryževiai, girdi, patįs visus tuos "zbitkus" darė, nesiklausdami ir neklausydami tėvų šventųjų. Ar žinote, mieli, ką aš, būdamas popiežių vietoj, būčiau padaręs? — Aš būčiau pavartojęs visą galybę ir įtekmę, idant padėti

galą kryžieivių neteisybėms, tai yra, pataisyti klaidą, kokią mano pirmtakūnai ar aš pats buvome padarę, siunčiant Lietuvon kryžiuokius; aš būčiau juos geruoju šaukęs iš Lietuvos; jei to būtų buvę permaža, būčiau apšaukęs karę prieš kryžiuokius ir neabejoju, kad ant mano balso būtų suplaukusios minios taip pat, kaip kad suplaukė jos, kuomet popiežijos buvo pašauktos į kryžkarę prieš lietuvius.

Gal kam šie išvadziojimai pasirodys nepamatuoti; pasakys man, kad popiežiai dėl kokios-nors priežasties negalėjo pasiųsti kariaunos prieš kryžnešius. Lai bus ir taip. Bet ar mes žinome bent apie *vieną tikrą popiežijos pastangą* aplaužyti ragus nedoriems lupikams? Ar popiežiai negalėję būtų užtarti už mūsų žudomus prabočius, paprašydami kitų viešpatysčių susitelkti prieš kryžieivius?

Iš viso ko matyt, kad popiežiai buvo tikrai "pastiprintojais" galvažudingų "krikščionių", o ne "patiešytojais pavargusiųjų". Jiems rupėjo pasaulinė galybė nemažiau, kaip pasauliniams karaliams ir kunigaikščiams. Lietuvos sukatalikinimas, kad ir kruvinais keliais, reiškė pailginimą "lazdos galybės" (virgae virtutis). Jeigu to nedaleistum, sunku, beje, negalima būtų suprasti Romos politikos.

Kalnėnas.

Ypatiskumai.

Keletas savaičių atgal teko man perskaityti 'Laikraštinių suvažiavimo nutarimus'. Vienas jų užėmė mane daugiausia, negu kiti; tai buvo nutarimas prieš ypatingumus laikraščiuose. Jeigu aš tikrai suprantu, tai skaitoma yra už ypatingumą net padavimas tikros žinios apie kokios-nors ypatingos arba organizacijos darbus. Beje, pasiunčiau vienai redakcijai korespondenciją, kurioje aprašiau tulą atsitikimą, kur nekurių ypatingos sulošė ne visai pagirtiną rolę. Redakcija atsakė netalpinti, nėra, tai ypatingumai. Rašau vėl redaktoriui laišką, bet tuo sykiu jau su parašais trijų asmenų, buvusių liudytojais teisybės, parašytos mano straipsnyje. Ir ką sakysite? — Redaktorius sugrąžino man ir korespondenciją ir laišką, raudonu rašalu pabrėžęs "ypatingumai".

Aš nesipriešinu, kad ypatingumai tai blogas dalykas. Kai kurie ant savęs jautė, kaip skaudu yra būti apgarsintu per laikraščius už kokius-nors išsišokimus arba negražius darbus; reikia tarti, kad atsitinka ir grynai apsmeizimai; bet šiame atsitikime galima pasiųsti pasiaiškinimą.

Kas gi būtų su įvairiais nedorėliais, jeigu laikraščiai nėsimanų slėpti jų darbelius? Nėra ko abejoti, laikraščiai niekuomet nebus taip atsargūs iš atžvilgio į ypatingumus, kad nepagarsinti didesniųjų prasižengimų; bet, jeigu laikraštinkai laikytųsi savo nutarimo, prisiųstų jiems slėpti mažesnius nedorumus.

Daleiskime, kas ten laikė prakalbą, kurioje padarė daug istoriškų arba mokslinių klaidų. Kalbėtojas, matomai, buvo neprisirengęs; jis galėjo nežinot

dalyko, bet galėjo ir tyčia iškraipyti faktus savo propagandos arba kokios teorijos mieriams, pasitikėdamas, kad tarpe klausytojų nebus kam jo sukritikuoti; o jeigu jį ir sukritikuotų, tai kritika neis plačiai ir jis nelabai bijo, žinodamas, kad laikraščiuose jo vardas nebus paduota. Taigi jis, kitur nuvažiavęs, galės tą patį atkartoti.

Paimkime dabar ypatą, kuri kenkia kokiam-nors geram darbui, kaip, pavyzdin, naudingos draugystės susitvėrimui; ji taipgi gali nevengti vietinės kritikos.

Daug yra mažų apgavikėlių, kurie, prisidengę doros švarku, darbuojasi ypatingai naudai. Ar neužsimoka tokius pagarsinti, kad žmonės, žinant jų vardus, jau išanksto matytų, kas jie tokie?

Laikraštis turėtų būti draugijos veidrodžiu. Tiesa, jis negali būt be jokių tendencijų, bet jam privaleėtų, apart skleidimo savų idėjų, atkreipti daugiau atidos į grynus gyvenimo apsiereiškimus ir neslėpti šašų ant mūsų visuomenės kūno.

G. Taurupys.

Jaunystės siekis.

Augštai ant pat kalnų viršūnių
Ten skaisčios radastos žydėjo,
Ten kilo saulė ir spindėjo...
Augštai ant kaukarų galūnių

Grakštus ir jaunas da vaikas
Stovėjo klonyj tarpe gėlių,
Tarp pievos mirgančių žvaigždėlių,
Žiūrėjo kaip radastos pinas.

Krutinėje širdis nerimo,
Sielos ranka gi siekė tolį—
Jieškojo ten sau saldų guolį,
Kur ūkuose kalnynas grimo.

Augštai ant pat kalnų viršūnių
Ten skaisčios radastos žydėjo,
Ten kilo saulė ir spindėjo...
Augštai ant kaukarų galūnių.

Menkutis.

Mokslo trupiniai.

DESZINE IR KAIRE.

Dešinė, kaip žinoma visiems, yra tankiausia vartojama, negu kairė. Bet dėlko taip yra, da nė vienam nepavyko užganėdinančiai atsakyti, nors bandyta ne tik paprastų mirtinųjų, bet ir augštai mokytų tyrinėtojų. Kas gi duoda dešinei rankai pirmbę? Kairėji ir dešinėji turi vieno kiškus kaulus, raumenis ir nervus ir kitas suredmes. Jeigu taip, tai reikia jieškoti kitur skirtumo priežasčių nelygiam dešinės ir kairės vartojimui. Sąlygos, darančios dešinęją viešpataujančia, turi rasti nervų sistemoje.

Smegenys yra svarbiausias nervų centras. Jos dalinasi į mažąsias ir didžiąsias smegenis. Didžio-

sios smegenis yra iš dviejų skilčių: dešinės ir kairės. Svarbu pažymėti, kad dešinėji smegenų dalis valdo kairęją kūno pusę ir kad kairėji smegenų dalis valdo dešinęją kūno pusę. Taip, žmogus, kurio dešinęją pusę ištiko paraližius, turi savo nelaimės žymes kairėje didžiųjų smegenų skiltyje, kairėsios gi kūno pusės paraližius užlaiko savo užrašą dešinėje smegenų skiltyje; taigi dešinys asmuo nešioja smegenis, turinčias pirmybę, kairėj pusėj, o kairys dešinėj. Vienok butis apie vienos arba kitos smegenų pusės pirmenybę neišaiškina tos pirmenybės priežasčių. Patyrimas mokina, jog dešinys gali per kairės rankos užtektingą lavinimą pripratinti ją atlikti darbus, kurie būtų negalimi net kito dešinio tiesiajai, neturėjusiai tam tikro pripratimo. Pavyzdžiais gali tarnauti smuikininkai, laikrodžių taisytojai, pianistai ir kiti. Reikia tik patėmyti, jog šie pastarieji dasiekia to spēka valios, kurios geidimai paakstina veikulman tam tikrus kairės rankos raumenis tuo tarpu, kaip tasai pakstinimas paeina iš dešinės smegenų pusės.

Gyvuliai paprastai nedaro skirtumo tarp dešinių ir kairių sanarių, atlikdami kokį-nors darbą. Kai-kurie tačiau sako, būk esąs beždžionių skyrius, daugiaus veikiančių kaire, negu dešine. Tas pats yra pasakojama apie liutus; tie, kaip tvirtina Livingstone, tankiausiai muša kairėja letena. Panašūs apsireiškimai nurodytų mūsų pasisukimą į kitą pusę nuo mūsų beždžioniškų pirmtakūnų. Bet, apleidus šiuos išėmimus, apie kurių tikrumą galima dar abejoti, sunku bus persitikrinti apie kokį-ten pas gyvulius tame atžvilgyje išskyrimą tarp dešinės ir kairės.

Į kairį žmogų žiūrime, kaipo į išėmimą; į apsigimimą arklio tripirštėmis kanopomis taipgi žiūrime, kaip į išskirtiną apsireiškimą. Gimimas tokio arklio esti išimtinis dabar, bet jis primena laikus, kuomet tai buvo taisyklė. Daleistina tikėti, kad šių dienų kairys yra tų laikų atsiliepinimas, kada abi ranki lygiai tarnavo arba, gal, kada kairės buvo net tankiaus pasigriebiama.

Protingiaus yra daleisti, kad dešinybė yra išvystyta, negu tikėti, kad ji yra įgauta "nuo pat pradžios" ypatybė. Ta nuomonė randa sau parėmimą tame, kad kūdikiai per nekuri laiką po gimimo lygiai naudojami abiem rankom paprastuose savo krutėjimuose, kada žaidžia arba nori ką-nors pagriebti. Vėliaus tiktai kyla skirtumas, apie kurį šiame straipsnyje kalbama. Datirta, kad kūdikis, vartodamas vieną ranką, idant ką-nors veikti, veda išlengvo ir kitą ranką paskui pirmąją. Šitas datyrimas taipgi primena, kad buvo žmogaus išsivystyme laikas, kuomet abidvi ranki buvo lygaus tinkamumo.

Kairė smegenų pusė, pas dešinius, yra dar ir tuo augštesnė už dešinęją, kad kairėje pusėj randasi ir kalbos centras, tai yra, ta žmogaus smegenų dalis, nuo kurios gauname galę šnekėti. Idant pasilikti teisingu anatomijai, reikia pasakyti, jog dešinėje pusėje randame kalbos centrą taipjau; bet pastarasis nesuteikia nė mažiausios tarnystės mūsų kalbai, taip kad,

sugedus kairiniam kalbos centrui, dešinė ypata nustoja kalbėjimo pajiegos.

Mums rodos, neatsitolinsime nuo teisingo mūsų užduoties išrišimo, jei dešinybė ir kalbos galę pamėginsime arčiaus surišti. Kaip jau minėjome, dešinybės ir kalbos centrai savo sėdynes turi kairėje smegenų skiltyj. Išpuola pridurti, kad tie centrai randasi labai arčioje kaimyninkystėje. Nereikia tad perdaug didelės drąsos, idant padaryti išvedimą, kad, besivystant kalbos centro smegenims, ējo stipryn ir dešinės rankos centrai po įtekme kalbos evoliucijos, kurios laiku pasitobulinusios smegenis, valdžiusios kalbą, turėjo patobulinti ir tuos centrus, kurie valdo dešinės rankos judėjimus. Ogi mūsų dešinės rankos gestikuliacija bei maivavimas, kuriuo išreiškiamo savo susijudimus (emocijas) ar nėra pats savyje ženklų kalba? Manykime, ką norime, bet nematyti ryšio tarp išsivystymo kalbos ir dešinybės sunku. Užteko kaireijai smegenų pusei įgyti nors biskį didesnį tobulumą už dešinęją smegenų pusę, idant povalei dešinė ranka būtų dasiekusi šiadieninio savo prakilnumo. Reikalinga tiktai pradžia. Atsitikus kokiai naudingai veislėje atmainai, gamta visuomet pasistengia tą atmainą palaikyti.

Gal kai-kurie skaitytojų girdėjo lietuvių patarlę: "Kairys, žvairys, rudplaukis tai ne žmogus, ale velnio gyvulys". Ne vieta čia kalbėti nė apie rudplaukius, rē apie žvairius; statistika tačiau liudija, kad silpnapročių ir piktadarių nuošimtis tarp kairių yra daug didesnis, negu tarp dešinių.

Alyras.

Iš Lietuvos.

Vilnius.

Vilniečiai: J. Dzvonkauskas, Peterburgo universiteto klausytojas ir R. Lodzinskas (jo tėvas lietuvis, laiko "Medziotojų" restauraciją), Vilniaus Pavlovskio gimnazijos mokinys pataisė savo sumanytą lakstytuvą, panašų į Blerioto lakstytuvus, ir netrukus žada bandyti, kaip jis laksto.

Palanga.

Visiems yra zinomas tas malonus Žemaitijos kampeilis ant krašto jurių, kurį kas vasara lanko daugybė svečių, jieškančių poilsio ir nusiramimo. Ir iš kur tik čia neatvažiuoja! Sutikau čia vieną rusų šeimyną iš Petropilės; bet daugiausia lenku iš visų kampų Lenjos ir Rusijos. Dažnai atsilanko ir vokiečiai iš Prūsų, bet trumpam laikui; atvažiuoja su savo visomis šeimynomis, pavaikščioja pajuriais, užaina kurgauzan; išgėrę kavos arba alaus, vėl grįžta namo. Paklauskite, o lietuvių, ar daug čia atvažiuoja? Taip, yra ir lietuvių; galima pamatyti vieną-antrą studentą, išgirsti kur-ne-kur lietuvių kalbą; bet daugiausia čia lenkų. Yra čia ir jų draugija "Przyjacieli Polągi"; jos užduotis neva rūpintis pagerinimu būvio suvažiuojančių.

Liepos 19 d. buvo susirinkimas kurgauze. Buvo apie 30 žmonių; pirmininkavo p. Bociarskis iš Kauno. Buvo apyskaita praėjusių metų; pasirodė, kad Palangos pagerinimui daug išleista. Artezijinis šulnys atsiėjęs 67 tūkst. rub. ir duodąs 30 ir 35 gorčius vandens į minutą. Pinigai buvo Palangos savininko gr. Tiškevičiaus. Svarstyta buvo apie pagerinimą komunikacijos. Perkratytos buvo įvairios nuomonės ir, galutinai nieko nenutarus, posėdis tuo ir pasibaigė.

12 val. po pietų buvo lietuvių gegužinė; dalyvavo daug jaunuomenės; buvo keli kunigai, keli svečiai iš kitur; bet lietuvių kalbos maža tebuvo girdėti.

Liepos 18 d. ketinama vaidinti dramą "Blinda" vietinės labdarių draugijos naudai; bet kainos labai brangios ir neturtėliams neprieinamos; o būtų gerai, kad mūsų palangiškiai galėtų dalyvauti ir pažinti, kad ir lietuviškai galima teatrą vaidinti, ne vien lenkiškai.

Svetyš.

Ramygala.

Kauno gub. Ligšiol mūsų valsčiaus mokyklos mokytojui valsčius duodavo pasisamdyti sargui 60 r. Šįmet mokytojas pareikalavo iš rinktinių per valsčiaus sueigą 140, sakydamas, kad jam 60 rub. esą permaža. Vyrai nesutiko tiek jam duoti ir pasamdė nuo savęs sargą už 90 rublių. Mokytojas nepriėmė sargo, bet reikalavo 140 r. Jo reikalavimą parėmė žemiečių viršininkas. Teisėjų suvažiavimas (sjezdas) patvirtino tą reikalavimą. Bet vyrai nedavė pinigų. Tada žemiečių viršininkas liepė patiems rinktinėms (vibornams) eiti kasdien iš eilės saugoti ir dirbti pas mokytoją. Kadangi reikia kiekvienam išbūti lygiai 24 valandas, tai ūkininkui priseina sugaišti, pakol jis ateina ir atlikęs sargybą sugrižta namo, beveik dvi dieni. O kas tai yra sugaišti ūkininkui per darbyme tą dvi dieni — kiekvienas žino.

Kiti rinktiniai pasipriešino, neėjo saugoti mokyklos. Mokytojas apskundė juos žemiečių viršininkui; viršininkas nuteisė atsėdėti po dvi dieni. Paskui rinktiniai padavė prašymą gubernatoriui, bet nieko nepėšė, nes gubernatorius atidavė žemiečių viršininkui peržiūrėti tą klausimą. O žemiečių viršininkas, žinoma, nesigailėjo savo malonybių: kai kurie vyrai da gavo po dvi dieni patupėt. Po to rinktiniai paketino skysties Dūmai. Žemiečių viršininkas pasakė: "Laukit, pakol Dūma išriš tą klausimą, o mano įsakymą turėsit pildyti".

(Iš "Vilties").

Griškabudis.

Suv. gub. Buvo valsčiaus sueiga aptarti Barzdų ir Griškabudžio mokyklų reikalams ir pinigams raštinės nusamdymui paskirti.

Mat, Barzdai nenorėjo duoti "padrečikui" likusios nuo statymo mokyklos medžiagos, nors kai kuriuose kontrakto punktuose tai buvo pažymėta, bet per sueigą visi atsisakė duoti medžiagą, ir nutarė ją sunaudoti mokyklos reikalams.

Griškabudžio draugovė apmainė cinkblekė ant prosblekės. Mat buvo nutarta uždengti mokyklą cinkableke, bet žydui "padrečikui" "pasirūpinus" — apmainė. Pažymėtina čia p. vaito kalba. Jisai pasakė, kad "cinkblekės išdirbimui dar nėra nė fabrikos"!

Visgi Griškabudžio draugovė jau mokyklą pastatys, nors kai kurie komiteto nariai net ir per sueigą žydo stalelio neapleido.

Sueiga namo nusamdymui paskyrė 200 r., nors, kaip daugelis spėja, neverta tiek. Štai, kad ir namai, kuriuose dabar yra raštinė, parsamdyta tik už 120 r. Nors kai kurie valstiečiai ir priešinosi, bet jų balso neklausė; mat ir čia raugalas varė.

Atvykęs.

Papilis.

Žarasų pav. dvare kaip tik pastojo kamisorium J. Pavolavskis, tai aplinkiniams žmonėms jau sunkus gyvenimas. Negana, kad už mažiausią daiktą reikia pinigai mokėti, negana, kad prie suderėtos kainos, ypač perkant medžius, tankiai reikia vėl pridėti (nes p. kamisorius išranda, jog tai medžiai labai dailūs ir tt.), bet ir rankos iki alkunių reikia dar išbučiuoti. Nesidrovi p. kamisorius kišti savo rankos bučiuoti net 80 m. seneliams. Vieną žmogelį už žvyro vežimą (kurį buvo parsivežęs iš servitutų) padavė teisman ir reikalavo 3 r., tik kuomet teisme tasai žmogelis verkdamas puolė prašyti, kad dovanotų ir kuomet žemiečių viršininkas pasakė, jog neverta tokiais niekais užsiimti, tik tuomet tą trirublių dovanavo. Net nuo vargšų ir ubagų, kuriems grafas dovanai duoda pasirinkti žabų, kamisorius ima bent po 5-3 k. "už žygį" — mat, eina apžiūrėt, kad "gerų" nepaimtų. Sunkus dabar mūsų gyvenimas.

Miško Paukštis.

Kalvarija.

Telšių pav. Pas mus jau 3 metai, kaip vietinis klebonas kun. Piotrauskis įsteigė knygyną. Knygos duodamos skaityti dovanai, bet skaitančių visai maža — daugiausiai skaito mergynos ir bobos. Priežastis ne tame, kad kalvariškiai nerangūs prie skaitymo, bet kad knygos, sudėtos knygyne, neužganėdina skaitytojų. Tiesą pasakius, tame knygyne ir nėra gerų knygų. "Atsargiai su ugnimi", "Ar geras katalikas gali būti socialistų" (rodos šv. Kazimiero Dr. išleidimas), "Sodžionių Teologija", dar kitos panašios, tai ir viskas. Yra, mačiau, kiek ir gerų knygų, kaip Vaičiaičio eilės, bet jos duodasi skaityti tik gerai "ištikimiems". Turbut bijo, kad tokias gražias eiles beskaitydamas žmogus nepaklystų? Žinoma, reikalingas visur atsargumas!

Jackus Vanagas.

Papilė.

Šiaulių pav. Mūsų viršaitis Stulpinas per daug jau įsidrąsino kyšius imti. Jei už ką nors valstietis paduoda rublinę, tai gerokai susiraukia (suprask, mažai). Parėjus iš Amerikos pinigams, kad reikia "paveska" paliūdyti, tai viršaitis reikalauja 2 r.; jei ma-

žai duoda, tai išranda įvairias priežastis, jog negalys. Vienai vargšei tėvas parsiantė 30 r., ir ji jau buvo laukusi 3 mėn., nes tie pinigai per klaidą buvo papuolę Šiaulių pačton. Iš ten atsiuntė paveską Papilėn sužinoti, ar yra toksai žmogus. Ta vargšė norėjo, kad viršaitis paliudytų, ir davė 50 kp., bet viršaitis, matydamas, jog mažai, neliūdyjo. Ji daugiau jam nebesiūlė, padavė man; aš nuėjau pas pačtos viršininką Žiskevičių ir šis parsikvietė perlaidą ir be jokių kyšių ir paliūdyjimų atidavė pinigus. Krasos viršininkas nors ir rusas, bet labai geras žmogus, ir jei tik žmogų pažįsta, tai atiduoda viską be jokių liūdyjimų. Tai viršaičiui nepatinka, ir užtat, kuomet gali, tai atlupa ir už kitus. Kartą viršaitis paprašė 5 rub. iš Čerapo už dokumentų patvirtinimą. Bet šis neturėjo daugiau kaip rublį, o už rublį viršaičio nė iš aludės neišprašė. Tada Čerapas nuėjo prie zemskojo pasiklausti, ir šis užtvirtino be kapeikos.— Taip visiems verta pasielgti.

Visų valstiečių vardan prašyčiau valsčiaus ponų, kad jie iškabintų valsčiaus raštinėj tam tikrą kainininką, aiškiai parodydami, kiek už kurį daiktą reikia primokėti. Tada žmogus, kiek reikiant neturėdamas, gėdysis ir prašyti, ir neardys ponų ramumo ir jie galės ramiai sau aludėse sėdėti.

Albertas Gedaminskis.

(Iš "Liet. Ūk.")

Lietuviai Amerikoje.

Torington, Conn.

Darbai eina pusėtinai, iš kitur, vienok, atvykusiems sunku gauti darbas. Lietuvių yra nemažas būrelis. Jie turi dvi draugysti: šv. Vincento ir 55 SLA. kp. Vincentinė gyvuoja nevisai blogai, bet 55 kuopa netarpsta.

Daugelis čia nesusipratusių lietuvių; randasi ir tokių, kurie priguli prie lenkų ir kitų svetimtautiškų organizacijų.

Leipunėtis.

Wilkes-Barre, Pa.

Rugp. 11 d. buvo visų vežiotųjų (draiverių) biurų piknikas ant Carrey Lake. Piknikas, tai paprastas dalykas, bet šis piknikas skyrėsi nuo daug kitų tuo, kad lietuviai užsilaikė daug geriaus už svetimtaučius, kurie taip tankiai mus kaltina už nekultūringumą.

Minėtame piknike atsižymėjo vokiečiai, kurių suraminimui reikalinga buvo valstijos policija (State police). Vienas vokiečių pasigėręs prigėrė ežere. Vaziuojant namo ištiko tarp jų muštynės, per kurias išbirėjo karo langai ir sutrūko lempos.

Tą pačią dieną lietuviai turėjo ir kitur pikniką, kuris gražiai praėjo. Jeigu mės visados taip apseitume viešose vietose per mūsų pasilinksminimus, tai mums nesibijotų leisti į gerus parkus, kaip tai lygšiol daryta.

Straus.

Minersville, Pa.

Anglių kasyklose darbai sumažėjo, dirbama tik-tai po 2-3 d. į savaitę.

Liepos 12 d. buvo išdirbta plenas sutvėrimui pašelpinės draugystės ant laisvų pamatų. Tikslas draugystės bus netiktai gelbėti viengėnčius, nelaimėi atsitikus, bet ir apšvietimą platinti tarp jų. Nutarta duoti draugystei vardą "Lietuvos Sūnų S.L.A. Dr-stė". Ji prigulės prie SLA. čarterio.

Liepos 26 d. slaptu balsavimu išrinkta Liet. Sūn. SLA. Dr-stės valdyba: pirm. J. Kavaliauskas, 1 sek. A. J. Banečauskas, 2 sek. J. Kancerius, išd. J. Krasniskas, maršalka A. Rutka; prie krasos sutvarkymo ir išmokėjimo— J. Gudeliauskas, J. Kavaliauskas ir J. Krasniskas.

Susirinkimai bus laikoma po sykių į mėnesį, pirmą dieną, po 15 d. kiekvieno mėnesio. Ši draugystė suteiks po \$6,00 į savaitę pašelpos savo nariams laike nelaimės ar ligos. Kiekvienas narys gaus \$150,00 posmertinės. Visiems draugams eis "Tėvynė". Užmokestis už prigulėjimą prie tos draugystės 75 c. ant mėnesio. Jokių kitokių mokesčių nebus.

A. J. Banečauskas.

Iš Suvienytų Valstijų.

Gyduolė nuo saumyliško rėdymo.

Straipsnyje apie saumylišką įstatymdavystę Rosevelt sako, kad galima būtų prašalinti saumylišką, siaurai naminę politiką, jei kongresas paskirtų tam tikras iš dalykus žinančių ir sąžiningų žmonių komisijas aprūpinimui tokių reikalų, kaip ūpių ir uostų pagerinimai ir tarifai. Dabar kongresmanas turi palaikyti geidimus to apskričio, kurį jis atstovauja; jam prisiena reikalauti pensijų neužsitarnaujančioms ypatoms; klausime pagerinimo uostų ir ūpių jis vėl paprastai priverstas sergėti vietinius interesus jį pasiuntusių žmonių, norinčių išnaudoti kitus apskričius arba ir visą valstybę; tas pats su tarifo klausimu. Priegtam, kongresmanai turi daug pagundų ir progos kreivai daryti dėlei ypatingų pasipelnymų.

Peranksti duot Philipinams laisvę.

Beverly, Mass., rugp. 16. — Leonardo Osario Reyes du sykiu buvęs gubernatorium Cavite ant Philipinų salų, apsilankė pas Taftą, su kuriuo išsikalbėjo apie savo gimtinę šalį ir išsireiškė, kad Philipinai nėra ganėtinai subrendę, idant gauti liuosybę.

Taftas, atidžiai išklausė nuomonių Reyes, prisakė komplimentų Philipinų kultūros kilimui ir siuntė jiems gerus linkėjimus, bet galiausiai pasakė, kad Philipinams mažų-mažiausia reiks prastovėti vieną gentkartę, ikikol jiems galima bus daleisti patiems valdytis, kaip atskirai šaliai.

Nauja Rusijos medžioklė Amerikoje.

Boston, Mass. — Suimta čia latvys Andrius Rulow, kitaip Julius Vezosal. Jis yra kaltinamas už

išplėšimą Tifliso banko 1907 m. Bankas buvo apvogtas ant \$50,000. Rusijos valdžia, manydama, kad pinigų dalis galės ateiti ir į Ameriką, pranešė apie tai Amerikos bankams, įteikdama aprašymą tų pinigų. Kadangi rusiški pinigai, kuriuos Vezosal mainė vietinėse bankose, sutiko su anų aprašymu, jis tapo suimtas. Paklaustas, iš kur jis tuos pinigus ėmė, atsakė, kad jam atsiuntė juos iš Vokietijos, bet užtylėjo kas. Ar tikrai ne bus čia naujos pinklės suėmimui Rusijos revoliucionierių?

Vezosal yra redaktorium latvių socialistų organo "Proletareets". Advokatas Pollock, atstovaujantis Politiškų Išveivų Apginimo Lygą (susivienijimą), tvirtina, kad Maskolija po priedanga apkaltinimo vagystėje nori išgauti revoliucijos veikėją, nes Vezosal apleidęs Rusiją dviem metams pirm minėtos Tifliso vagystės ir lankęs Zuricho universitetą Šveicarijoje. P. Pollock praneša, kad Vezosal atvažiavo į Ameriką praėjusiais metais ir caro tarnai sako, būk jis atsivežė su savimi pavogtus pinigus tuo tarpu, kaip ištikro jis pribuvo į šią šalį taip neturtingas, kad buvo užlaikytas keletą dienų ant Ellis Island.

Pamaldos esperanto kalba.

Washington, rugp. 15. — Daugelyje protestonų ir katalikų bažnyčių atliktos pamaldos esperanto kalba iš priežasties esperantistų suvažiavimo. Tame suvažiavime dalyvauja 37 tautos; bus ir pats esperanto kalbos autorius prof. L. Zamenhof, žydas iš Varšavos, kurį lenkai savo laikraščiuose garbina, kaip savo viengentį.

Vagies išpažintis.

Portland, Ore., rugp. 11. Neseniai buvo pavogta \$12,50 iš vietinės mažos saldumynų krautuvėlės, prigulinčios tulam G. M. Davis. Šiandien Davis gavo laišką iš Bostono. Po laišku pasirašyta "Moteris Vagis". Štai jos prisipažinimas: "Aš išsiėmiau pinigų iš jūsų registro, kada jūs išėjote šaligatvio nušluoty. Tuo laiku aš turėjau krepšį, kurį aš buvau iš kitur pasivogusi ir kuriame buvo apie \$60,00 vertės drapanų. Valstija Maine buvo gana gera man šią vasarą, nes aš sugrijau iš ten su \$7000".

Kaliniai džiovininkai.

New York. New Yorko valstijoje kalėjimuose yra 12,000 džiovininkų; o gydymui džiovos visoje valstijoje yra vos 25 tam tikros įstaigos, turinčios ne daugiau, kaip 800 lovų džiovininkams. New York ir Mass. tai tikrai dvi valstiji, kuriedvi daro bent kokias sistematiškas pastangas perkelti džiovininkus kalinius į vieną centralinę įsteigą.

Politiški kaliniai Hondure.

New Orleans, rugp. 16. — Keletas kalinių pristatyta Ceibon iš Armenijos, vietos, esančios 30 mylių atstume nuo šičia. Armenijoje buvo susirinkęs didelis skaitlius Bonillos rėmejų, kurie laukė savo partijos gen. Lee Christmas.

Vienas iš atvarytų čia šiandien buvo teisėjas A-

dolfo Meralda, pagarsėjęs advokatas; jis buvo priverstas visą kelią, 30 mylių, eiti pėsčias, su rankomis užpakalyje surištomis. Kelionėje jam reikėjo bristi per upes, lipti prieš tokius stačius kalnus, ant kurių ir su palaidomis rankomis labai sunku užsikabinti.

Pasiūsta 50 kalinių Omvos kalėjimuosna, iš kur jie vargiai kada teišeis.

Tragedija šeimynoje.

Chicago, Ill. — Tulas W. J. Myers, 40 m., užmušė savo pačią, sūnų, pačios tėvą ir ant galo pats nusizudė. Tragedijos priežastis, turbūt, šeimyniški nesutikimai. Nuo nekurio laiko jis pykosi su pačia ir negyveno savo šeimynoje, ateidamas tik retkarčiais jos aplankyty. Jo būta gero šaulio, nes keturiais šūviais atėmė keturias gyvastis.

Iš visur.

Jieško ramumo Nicaraguai.

Bluefields, rugp. 16. — Generolai Juan Estrada ir Emiliana Chamorro nuvyko Managuos apielinkėsna pas prezidentą Madrizą dėlei tarybų kas link užbaigimo naminės karės, varginusios Nicaraguą nuo rugsėjo praeitų metų. Tuodu bendrapriešiu susitiksia Granadoje, idant pasikalbėti apie sandaros išlygas. Visų manoma, kad prez. Madriz darys nuolaidas Estradai visame, ko tas reikalaus ypatingos liuositybės ir valdžios principų vardan.

Šalis galės gauti ramybę tikrai tada, kada abu priešu atsisakys nuo savo prezidentystės. Madrizo pasiuntiniai Washingtone jau kelis syk meldė Suv. V. paramos prieš Estradą. Jie būtų užsiganėdinę, jeigu būtų gavę nors, taip vadinamą, morališką paspirtį; žadėkite, girdi, tikrai palaikyti Madrizo pusę, o Estrada be karės pasiduos. Valdiškose Washingtono luomose kalbama, kad dar keletas savaičių ir Suvien. Valst. pasielgs su Nicaragua taip, kaip kitąsyk su Cuba, jeigu neprieis galas karei. Laike jos, ant karės lauko užmušta 3000 žmonių ir apie tiek mirė vėliaus nuo žaizdų. Amerikos kapitalistų interesai visai nu-puolė paskutiniaisiais metais Nicaraguoje.

Serbija ir Austrija.

Paskutiniaisiais laikais serbai pradeda rodyti Austrijai savo prilankumą. Rusija, kuri pirmiausia skaitėsi Serbijos apginėja, ne sykį jau suviliojo serbus. Valdiškose luomose kalbama apie susiartinimą su Austrija. Serbų valdžia rengia pasveikinimą Franciškui Juozapui dienoje jo 80 metų sukaktuvių. Į tą pasveikinimą žiūrimą, kaip į žingsnį, kuris galės privesti Franciškų Juozapą užkviesti pas save Serbijos karalių Petrą į vaišes.

Neramumai Graikijoje.

Konstantinopolis. — Dvi savaitai atgal artilerija padarė didelę demonstraciją priešais karės ministerio būtą; reikalavo atstatymo ministerio ir apgarsinimo Turkijai karės. Prie artilerijos prisidėjo ir kiti

kareiviai. Jokios oficerių pastangos neįveikė įvykdyti tvarką. Prabilus ministeriui į susijudinusią kariūmenę, dalis jos sugrįžo į kazarmes, dalis gi pabėgo į kalnus. Graikijos cenzūra labai saugojo, kad žinios apie tą sumišimą nedasitektų į Europos spaudą.

Skęsta garlaivis; prigeria 39.

Gibraltar, rugp. 16. — Ispanijos garlaivis Martos nugrimzdo prie Tarifijos, ties Afrikos pakraščiu priešais Gibraltarą, po susimušimo su Vokietijos garlaiviu Elsa. Prigėrė 39 asmens. Kiti išgelbėta. Taip atsitiko, ačiu tirštiesiems ūkams. Garlaivis Elsa irgi buvo pramuštas, gavo daug vandens į vidų, bet išliko nuo nuskendimo.

Vokiečių garlaivių dirbtuvės ilsis.

Berlynas, rugp. 16. — Pasekmėje nesusitaikymų tarp darbininkų ir darbdavių visos garlaivių dirbtuvės, išėmus valdiškąsias, sustojo dirbusios. Stovi taipgi ir tos privatiškos dirbtuvės, kurioms valdžia buvo užsakiusi laivų padirbimą. Tankiai privatių laivų savininkai priversti yra siųsti savuosius laivus Anglijon pataisymui. Darbininkai reikalauja pakėlimo algos ant 10%, ir 55 val. savaitės darbo. Darbdaviai sako, kad tie darbininkų reikalavimai tai tiktai švarkas politiškų mierių pridengimui, ir todėl nebus išpildyti. Laivų dirbtuvių savininkai iš atgiežos už Hamburgo laivinių darbininkų straiką, kuris tęsiasi nuo rugp. 4, paliuosavo 60% darbininkų iš kitų laivų dirbtuvių Vokietijoje. Dabar gi ir likusieji darbininkai sustraikavo, taip kad straiķierių skaitlius siekia 35,000. Sykiu su jais sustraikavo ir 3661 prijaučiančių jiems metalų darbininkų. Abelnai, dirbančios minios simpatizuoja straiķuojantiems ir laukiama naujų straiķų.

Didis gaisras.

Bruxellė, rugp. 16. — Praeitą sekmadienį iškiolo čia didelis gaisras, kuris sunaikino žymią dalį daiktų, išstatytų parodon. Sudegė ir surašas dovanų, paskirtų už tuos daiktus; savininkai tačiaus galės gauti dovanas, kadangi parodos komisijonierius, turi kitą dovanų surašą, kurį laikė namie.

Daug laiko reiks, idant atsakančiai išnaujo sutvarkyti parodą. Gaisras padarė \$10-6,000,000 nuostolių. Labiausiai nukentėjo Anglijos ir Belgijos skyriai. Iš gyvūnų, atvežtų parodon, teliko tiktai vienas šlapis ir keletas bezdžionių, visi kiti sudegė.

Nuo Susiv. Liet. Am. Valdybos.

SLA. Centro Valdybos pareiga yra sergėti, kad SLA. konstitucija, įstatymai ir seimų

nutarimai būtų visų narių ir kuopų tiesotai pildomi be jokio iškraipymo.

Kadangi SLA. 142 kuopos nariai: J. T. Kazlauskas, M. J. Vokietaitis ir P. Karalius yra viešiai peržengę konstitucijoj paminėtą IV skyrių, 3čią skirsnį, pasirašydami po netiesotu "Atsišaukimu" išleistu į Connecticut'o valstijoj esančias SLA. kuopas, tai rugpjūčio 3 d., 1910 minėtiems nariams Centro prezidentas buvo nušuntęs parseregėjimo laišką, duodamas laiką atšaukti jų padarytą SLA. įstatymų paržengimą, vienok negavo jokio nuo jų atsakymo nėgi pasiteisinimo.

Užtai Centro Valdyba, pasiremdama dabartinių SLA. įstatų skyriaus VII skirsniu 2, susperduoja J. T. Kazlauską, M. J. Vokietaitį ir P. Karalių iš 142 kuopos, esančios New Haven, Conn. Tokiu būdu nuo rugpjūčio 11 dienos, 1910 m., jie praranda visas tiesas, kaipo SLA. nariai, kas sutinka su įstatų skyriū VI, skirsniu 1.

Šiuo pačiu žygiu Centro Valdyba viešiai persergsti SLA. narius, kad jeigu kurie drįstų laužyti SLA. įstatymus ir nepildytų XXV seimo nutarimų, tai toki bus suspenduoti be jokio perseregėjimo iki XXVI seimo.

Pasirašo SLA. Valdyba:

M. J. Damijonaitis, prezidentas,
J. Žemantauskas, sekretorius,
J. Skritulskas, izdininkas.

Perseregėjimo laiškai.

Chicago, Ill., rugpjūčio 3, 1910.

Nariui 142 SLA. kuopos.

Pildydamas užduotį ir pareigas, kaipo pirmininkas SLA., laikau reikalingu duoti Tamistoms pasargą už laužymą SLA. XXV seimo nutarimų ir dabartinių SLA. įstatymų: turėdamas po ranka hektografuotą 'Atsišaukimą' į Connecticut valstijos SLA. kuopas, kuriame šaukiamos visos minėtos valstijos SLA. kuopos susirinkti rugpjūčio 7 d., New Haven, arba Waterbury, Conn., kaipo "Konferencijon" prieš nutarimus XXV seimo.

Tamista, rodos, gerai supranti SLA. įstatus ir tokiu savo pasielgimu laužai juos. Todėl šiuomi prasergsčiu ir paduodu jums laiką iki 10 dienos rugpjūčio atšaukti savo parašą, padėtą po minėtu atsišaukimu, prisiunčiant man šitą laišką su savo parašu. Neišpildant šito praseregėjimo ir nesulaukiant iki 10 d. rugpjūčio nuo Jūsų atšaukimo, liksite oficiališkai Centro Valdybos suspenduoti iki XXVI seimo.

Susiv. Liet. Am. Prezidentas.

M. J. Damijonaitis.

P.S. Toki laiškai yra pasiūsta: J. T. Kazlaus-

kui, M. J. Vokietaičiui ir P. Karaliui antrašu: 177 Ashmun St., New Haven, Conn.

—o—

3.VIII.10. New Haven, Conn.

Pranešimas: Pagal nutarimą didumienės kuopų S.L.A. Connecticut Valstijos, Konferencija S.L.A., Conn. V., kuopų atsibus *14 diena Rugpiutis* (August) š. m., devinta valandą ryte (9. a. m.) svetajneje 890 Chapel str. (priešaj gryna "Green"). Todėl gerbamoji kuopa malonekitė prisiustį savo deligatus, sutejgdama jiems mandatus ir nutarimus. Siuskite deligatų ko-daugeusė – nes turimė gana svarbų reikalų S.L.A. naudai, apkalbietį...

Varde 142 kuopos S.L.A.

Komisijos susinešimų narys

Jonas T. Kazlauskas

177 Ashmun str.

Atsišaukimas į visas kuopas S.L.A. Conn. Valstijoje.

Mes New Haveno 142ra kuopa S.L.A. turėjome bertaininį susirinkimą, kurm nutareme, idant sušaukti konferencija visų kuopų, kurios gyvuoja Connecticuto valstijoje.

Tikslas yra tama, kaip mateme iš XXV seimo protekulo, kaslink naujos konstitucijos. Daugumas kuopų nepripažysta min tos konstitucijos. vien tik maža dalis ir tai su pata..symų. Deltogi matome, kad nelegališkai seimas pasielge, O mes turime tejsė, kaipo nariai tos organizacijos galime - išr kšti savo nuomone, bet negalint kiteip, todėl atsišaukeme į mūs valstijos kuopas ir t.t. Laiką skireme ant Rugpiučio 7, 1910. Vieta parenkame New Haven arba Waterbury Conn. Duokite žine iki Liepos 31, 1910. Deltogi malonios kuopos teiksites sukrusti nes laikas brangus stenkimes įkūnyti brolystę tarpe mūs organizacijos narių. Šaukite extra susirinkimą ir išrinkite pasiuntinį arba delegatą į minetą konferenciją.

Nutarkite kurioje vietoje gales atsibuti mineta konferencija. Pasiuntinių siuskite kuo daugiause.

Laiška siuskite ant žemiaus paduoto antrašo

Mr. J. T. Kazlauskas,

177 Ashmun st.,

New Haven, Conn.

142ros Kuopos Igaliojajai

M. J. Voketaitis

Jonas T. Kazlauskas

P. T. Karolius

"Pranešimą" ir "Atsišaukimą" talpiname žodis į žodį ir raidė į raidę iš hektografuotų kopijų. Rd.

Kaip buvo priimta nauja konstitucija.

Nuo nekurių narių girdima išmetinėjimai: kam seimas priėmė naują konstituciją, kuri sumažina narių laisvę, kam pakeltos mokestis, kam duoda didelę valių Centro Valdybai ir tt. Taigi visa kaltė kraunama ant XXV seimo pasiuntinių už sauvaliavimą, už kuopų įnešimų nepaisymą ir už savotišką elgimasi priešais

kuopų norą. Užtai, sako, daug turės nukentėti visas SLA.

Šiuomi aš nors paviršutiniai noriu paaiškinti visiems nariams apie XXV seimo padarytas atmainas ir priėmimą naujos konstitucijos, kurią surengė XXIV seimo išrinkta komisija ypatose: pp. F. P. Bradchilio, P. W. Birštono ir J. Lopatto.

Prasidėjus XXV seimui ir girdint skaitomus kuopų įnešimus link naujos konstitucijos, daugelis pasiuntinių dirgino savo nervus ir aštrino liežuvį, kaip geriaus atsispyrus ir pašiepus naujos konstitucijos rengėjus, ir nebuvo mislies, jog XXV seimas galėtų priimti minėtą konstituciją, nes didesnė pasiuntinių dalis norėjo, kad būtų atmesta nauja konstitucija ir tik senoji pataisyta. Atėjus laikui apsvarstyti konstitucijos klausimą, pakilo riksmas, kad atmesti naują konstituciją; norėta neleisti nė skaityti, sako: "Jau mės ją skaitėme". Bet visgi reikėjo pažiūrėti, už ką tiek pinigų išmokėta jos parengime; šiaip-taip prisiprašo balso vienas iš komisijos narių, kurio rūpesčiu buvo, kad ta konstitucija būtų atsakančiai sutaisyta mūsų organizacijai, SLA. Dabar pasiuntiniai buvo taip įsikarščiaavę, kad norėjo neleisti nė pradėti skaityti naujai parengtos konstitucijos! – taip buvo užkietėję prieš jos priėmimą; nemažai ir gražių žodėlių teko komisijos nariams už sutaisymą tokios "aristokratiškai-buržuaziškos" konstitucijos. Vienok leista pasiaiškinti vienam komisijos nariui, kuris savo šaltoj kalboj faktiškai prirodė, jog yra reikalinga turėti konstitucija pilna, kad senoji yra tik skysčiai ir kad toliaus mės negalėsime su ją apseiti, nes turime taikytis su tiesomis ir taisyklėmis valstijų, kuriose kuopos gyvuoja.

Na, šiaip-taip prieita prie to, kad būtų skaityta naujoji konstitucija. Prasidėjus skaitymui, buvo sutikta, kad, kur bus pastabos, ten bus svarstyta, o šiaip be pataisymo priimta. Perskaičius, skirsnį po skirsniumi visi priima, tiktai kai-kur naujai nukaltą sakinį kokis pasiuntinis nesuprata, bet paaiškinus, kad ir kalba bus pataisyta, viskas gerai vyksta, iki prieita prie vietos, kur kalbama apie Centro Valdybos rinkimą.

Vėl kyla triukšmas už tai, kad C. V. bus renkama seimuose; reikią rinkti visuotinu balsavimu per "referendum". Komisija aiškina, kad nekuriuos valstijos to neleidžia tokiose organizacijose, kaip kad SLA. Partarta iš abiejų pusių išrinkti komisiją, kuri galės čia-pat, nuėjus į miesto knygyną, gauti valstijų knygas, kuriose yra pažymėta, kaip gali rinkti savo valdybą tokios organizacijos.

Čia vėl kyla didelis triukšmas: vieni rėkia, kad nereikia ištyrimo ir kad tuoj leisti balsuoti, kiti reikalauja, kad būtų pirma ištirta, ką komisijos narys sako.

Nubalsuoja, kad be ištyrimo pasilieka Centro Valdybos rinkimai visuotinu balsavimu; seimai tik užtvirtins. Po šitam jau nebuvo jokių karštų ginčų – viską priėmė – pritarė.

Taigi dabar matote, gerbiamieji SLA. nariai, kurie nėsate buvę seime, kad nauja konstitucija buvo

priimta abieju pusių, nors iškarto didesnē pusē pasiuntinių buvo prieš ją.

Dalykai paaiškėjo: kam buvo kas nesuprantama, kitas paaiškino ir niekam nesimatė, kad ta konstitucija yra apsunkinimui arba suvaržimui narių.

XXV seimo SLA pasiuntinis *Jonas P. Gritė*.

Paaiškinimas link mokesties SLA. narių pagal naują konstituciją.

Daugumas narių nesuprato arba klaidingai suprato apie mokestį pagal naują konstituciją, kuri buvo savu laiku talpinta "Tėvynėje". Vieni mano, būk narys turės kas metas vis brangesnę mokestį mokėti; kiti suprato, kad visi nariai nuo naujų metų turės mokėti sulyg savo amžio toblyčioj parodytą mokestį. Kad išblaškyti neteisingus supratimus, šiuomi paaiškinu visiems, kokios ištiesų bus mokestis nuo naujų metų, kuomet įeis į bėgį naujoji konstitucija.

Nors įstatuose šito nebus pasakyta, bet, sulyg XXV seimo, yra priimta ir bus veikiama šitaip: Visi nariai, kurie prisirašo šiuose metuose ar yra pirmiau prisirašę, o kurie pasilieka ant tos pačios posmertinės skyriaus, \$150,00, mokės po 13 c. į mėnesį, nežiūrint jų amžiaus.

Paimsiu pavyzdį, idant paaiškinti apie mokesti tu narių, kurie persikels prie kito skyriaus, augštesnės posmertinės.

Daleiskime, Jonas Kalpokas yra pristojęs prie SLA. 1905 m., kada jis turėjo 30 m.; dabar jau jis turi 35 metus. Pasilikdamas ant tos pačios posmertinės, \$150,00, nuo naujų metų mokės po 13 c., bet jei tas pats J. Kalpokas norės persikelti ant \$600,00 posmertinės, tai jis mokės mėnesinės po 73 c., bet ne 92 c., kaip yra toblyčioj pasakyta; tą pačią mokestį J. Kalpokas mokės visą savo gyvenimą.

Nauji nariai, pristojanti nuo naujų metų, turės mokėti pagal savo amžį, kaip nurodyta toblyčioje; jų mokestis irgi nesimainys, pakol jie pasiliks tame pačiame skyriuje, t.y. prisirašęs ant posmertinės \$300,00, turėdamas 25 m., jis mokės apsaugos fondan mėnesinės po 31 c. visą savo gyvenimą. Kuopų, organo ir kitiems reikalams, pagal konstituciją, mokės kiekvienas lygiai, be skirtumo, prie kokio jis skyriaus prigulės.

M. J. Damijonaitis.

Daugiaus atidos.

Broliai Tautiečiai, pamislykim apie mūsų SLA., kaip jis šiadien stovi. Žinome, kad Susivienijimas yra tautiška organizacija; turime imtis darbo ir gint Susivienijimą, kad jis ir pasiliktų tokiu, kokiu buvo sutvertas. Męs matome, kad partizanai darbuojasi, kaip jį pakreipus savo pusėn. Jie geidžia, kad viskas vyktų pagal jų norą. Kaip girdėtis, Connecticut valstijos kuopos rengia konferenciją. Tik nežinoma, ką nori nuveikt. "Tėvynėje" nebuvo nieko garsinta, kam ta konferencija reikalinga; girdėjome tiktai tiek, kad norima panaikint naują konstituciją, kuri nekuriems išrodo labai priešinga. Sako, Susi-

vienijimas pavirsias į insurance company. Turbūt, jie pavydi mūsų organizacijai gerovės.

Ar męs nematome, kaip apsaugojimo bendrovės (insurance co.) gyvuoja? — Turi didelius turtus, surinktus iš įvairių tautų žmonių; jos traukia prie savęs žmones be atsižvelgimo į jų tautybę, ir turi gerą pelną. Tai dėlko męs privalome pavydėti savo organizacijai, kad ir ji būtų turtinga, kaip anos kompanijos, arba dar turtingesnė? Ar negeriau būtų mums patiems prigulėt prie savo organizacijos, negu prie svetimtautiškų. Mums nereiktų tiek žmonių ofisuose, nė tų agentų, kuriuos kompanijos išsiuntinėja po visus miestus, mokėdamos jiems puikias algas. Męs turim beveik kiekviename mieste kuopas, kurios atlieka agentų darbą. Didesnė mokestis naudingesnė Susivienijimui. Kaip Susivienijimas bus turtingesnis, galės nuveikt darbus, iš kurių męs visi turėsime džiaugsmą.

Elzb. Zigmančiutė.

narė 120 kuopos.

Protokolo klaida.

"Tėvynės" No. 30, SLA. 25 seimo protokole, ant 365 puslapio yra pasakyta, kad nuo 180 kuopos buvo delegatas nelegališkas, kaipo neišbuvęs 6 mėnesių prie SLA., kad visa kuopa buvo išnykusi, kad ji vėl atgijo ir todėl visa kuopa esanti nauja. Tas tai yra netiesa, nes nuo 180 kuopos buvo du delegatu ir apie juodu jokio klausimo seime nebuvo, o mūsų kuopa nuo pat susitvėrimo niekad nebuvo suirusi.

A. M. Ručas.

180 kp. sekr. ir 25 seimo delegatas.

Krasos skrynutė.

SLA. 126 kuopai iš New York City. Rašote, kad nominacija ant centro sekretoriaus nebuvo tobula, ir užtai nebalsavote. Bet, darant pagal Jūsų išvedimą būtų dar netobuliau, nes tuomet kiek kuopoj narių, tiek išbalsuotumėt kandidatų. Į organą netilps nelogiški nutarimai, be to, jau nominacijos laikas praėjo.

SLA. 226 kuopai iš New York City. Jūsų nutarimas, kad talpinti organan ištisus komisijos raportus pirkime SLA. namo, ne vietoj. Seimas yra nutaręs netalpinti dėl didelio jų ilgumo; dabar kuopų sprendimai po laikui, namas yra nupirktas ir dokumentuose yra įrašyta, kiek už tą namą mokėta; tas ir užbaigtas reikalas.

Karoliui Varašui, 40 kp. nariui. Nėra reikalo į protokolą talpinti, už ką ar prieš ką Tamista balsavai. Pavienių delegatų balsavimai ne garsinama protokole, bet paliekama SLA. archyve su protokolo originalu. Tas pats ir apie pirkimo namo komisiją; kad reiktų į protokolą užrašyti kas tik ką buvo kalbėjęs arba pliauškęs (nes pliauškimų buvo gana daug), tai protokolas būtų dešimts kartų didesnis, negu dabar, o kam tokis protokolas būtų vertas? Kad norite savo kuopai darodyti, už ką sveikas laike XXV seimo balsavai, tai kreipkitės prie sekretoriaus XXV seimo.

M. J. Damijonaitis,

SLA. prezid.

Margumynai.

Kaip kilo Haremas*).

Prieš prasidėjimą Islamo (Mahometo tikėjimo) rytinių tautų moteris džiaugėsi iš pilnos laisvės, galėjo išeiti iš namų, daleistina jai buvo šnekučiuotis su vyrais, ji nenešiodavo uždangalo ant savo veido. Mahometas buvo pirmas, kuris įvedė įstatymus, pasmerkiančius moterį ant amžinos nelaisvės, ant gyvenimo, atskirto nuo pasaulio; to priežasčia buvo viena jo pačių.

Kaip žinoma, jis apšvedė dvidešimtuose pirmuose metuose savo amžiaus su 39 metų našle Chadidža, pas kurią išpradžios tarnavo ir vedė jos vaisbos reikalus. Visi Chadidžos giminės buvo priešingi tam jaunam, žemos kilmės pirklui. Nejausta, kad jis, pasidėkavojant naujo tikėjimo sutvėrimui, pajudįs pamatus kuone visos žemės.

Su ta pačia Mahometas gyveno labai ramiai; rimta našlė, jau palaidojusi du vyrus, nedavė pačiam jokių pamatų skaugei, bet iš kitos pusės saugojo gerai pranašą ir neprileido jokios bendrapriešės prie Mahometo širdies. Matytis, kad tas nelabai jam patiko, nes už dviejų mėnesių po Chadidžos mirčiai jis apšvedė su vienuolikos metų savo draugo Abu Bekro dukteria, Aiša, kuri buvo mylimiausia pranašo pati, nors, jai begyvenant, jis vedė dar kelias pačias.

Ta tai Aiša ir buvo priežastimi moterų nelaisvės pas Mahometonus, o taip atsitiko sekančiu būdu:

Sykį Mahometas, kuris buvo surengęs karę prieš vieną kaimyninkaujančių tautų, pasiėmė su savimi dvi pati: Šavą ir Aišą. Aiša, laike savo buveinės netoli miesto Medinos, pametė kaklo papuošalus, ir išėjo iš šėtro jų jieškotų. Niekas jos nebuvimo neužtėmyjo, taigi visi šėtraai paimta ir visos kariaunos nusikraustyta tolyn. Kada sugrįžo į vietą, nieko tenai jau nebuvo. Vėliaus kokis tai jaunas raitelis rado ją nusiminusią ir, pažinęs, kad tai buvo pranašo pati, atvežė Medinon. Tuojaus pasipylė įvairūs nužiūrėjimai, kurie taipgi daėjo ir lyg Mahometo ausų. Aiša, nesijausdama kalta, labai įsižeidė ir verkdamą prašė, kad ją nuvežtų pas tėvus.

Aišos prasišalinimas iš šėtro nepatiko Mahometui; bet, matydamas jos ašaras, jis pradėjo abejoti apie savo pačios kalčių; taigi sušaukė didelį skaitlių savo patarėjų, idant jie nutartų, kaip pasielgti šiame atvejuje. Vieni buvo persitikrinę, kad Aiša kalta, kiti manė, kad ne. Tokia dvejopa nuomonė suezino pranašą, ir, kaip paprastai panašiuose prietikiuose, Mahometas, atsitolino pasiteirautų apie tai pas patį Allahą (dievą).

Matomai Allahas pasakė, kad Aiša buvo nekalta ir tie, kurie ją buvo nužiūrėję nusidėjime, turi būti rykštėmis nuplakti, kas tuoj ir išpildyta.

Mahometas bijojo panašių istorijų atsikartojimo, tatau čia Allahas taipgi per pranašo lūpas išdavė įsta-

*) Haremas yra tai mahometono būte kambarys, kuriame yra laikoma viena ar daugiau pačių ir kur niekam nedaleista įeiti, išimant vyrą ir gimines.

tymą, kad nuo to laiko joki pati neturi tiesos be vyro išeiti iš šėtro, o išvengimui akyvų vyrų žvilgėsiu turi nešioti ant veido užlaidą.

Nuo tada moteris pas Islamo išpažintojus yra laikomos uždarytos būstuose arba haremuose, kame veda nuobody, vienodą, liuosą nuo rūpesčių, bet sykiu ir neturtingą įspudžiaus gyvenimą. *Goris.*

Gyvenimo kova.

Gyvenimas nėra tai vasaros šventadienis arba ypatingai surengta kelionė per linksmybių vietas, arba sapnas, kurį turime priimti taip, kaip jis ateina: gyvenimas tai kova, karė. Ji yra nelengva ir negali būt visai lengva. Bet mes galime biskį palengvinti tą karę sau ir kitiems. Mes turime pildyti savo pareigą; mes turime kovoti — kovoti be jokių išanksto padarytų išstis karės plėnų, ištiestų prieš mūsų akis. Mes privalome grumtis su artymiausiu mūsų priešu, pergalėti užduotį stovinčių ant mūsų kelio, gelbėti silpnus ir nupuolusius, būt prisirengusiais prie visko, kas galėtų atsitikti. Kiekvienas daiktas, kuris yra vertas dasiekimo, vertas yra kovos, idant apturėti jį. Jei-gu nori laimės, kovok jos dėlei, kaipo žmogus; kovok, kad būtum jos vertas; kovok, kad išlaimėti ją; kovok, kad naudotis iš jos išlaimėjimo; kovok, kad pagelbėti kitiems, idant ir jie iškovotų sau laimę. Ir, kada dalykų stovis bus tamsiausias, bevilingiausias, kovok uoliausiai.

Karės laukas mūsų kovoje už laimę — ne pasaulis, bet mes patys. Vienas tiktai įgyjimas turtų, garbės, pasisekimo, augšto padėjimo arba galybės ne būtina atneša laimę. Tai patvirtina metašimčių istorija. Laimė paeina iš vidaus. Tai yra vidurinio ramumo ir sandaros atmosfera. Mes turime kovoti su gaivalais (elementais) viduj mūsų; jie tai aršiausi mūsų priešai. Mumise yra daug ypatybių, kurios užnuodija laimės taurelę, net kuomet visos išlaukinės sąlygos ir maloniausiai mums šypsos. Didžiausi mūsų laimės ardytojai — skaugė, piktybė, atkaklumas, užvydas, puikybė, saumylstė, tinginystė, baimė, susikrimtimas, neužsitikėjimas ir nedraugiškumas link kitų žmonių. *Goris.*

Pasiteisinimas.

No. 32 "Tėvynės" tilpo neteisinga korespondencija iš Clevelando kas link mano prakalbos, laike apvaikščiojimo 500 metų sukaktuvių kovos ties Žalgiriu.

Neteisybę sako ponas V. Geibis tvirtindamas, būk aš pirmiausia pavadinau visuomenę, "žmonės", bedieviais, bomais, loferiais etc. (p. Geibis juok pasakė, kad už neramų užsilaikymą taip juos pavadinote. Rd.). Per trejus paskutinius metus Clevelande nėra vienas viešas susirinkimas neapsiėjo, idant manęs nebūtų užkvietė su prakalba. Jeigu būčiau pavadinęs ant pradžios "žmones bedieviais, bomais, loferiais ir kitaip", nebūtų žmonės mano prakalbos su atida klausę per pusantros valandos ir nebūtų delnais ploję ir rodę man didelę paguodoną. Absurdą sako p. Geibis.

Toliaus pasakyta, būk aš keikiau tautiečius; tai vėl yra melas. Aš turėjau papeikti netikrus tautiečius, tuos, kurie save vadina tautiečiais, bet prie reikalų tautos nė piršto neprideda, kurie savo tarpe vartoja svetimas kalbas, patįs jų nemokėdami, kurie vaikus anglikuoja, prūsuoja arba lenkuoja.

Teisybė, idant tvarka būtų laike prakalbos, meldziau gražiai, kad visuomenė gerai užsilaikytų. To prašė ir vedėjas apvaikščiojimo p. Jonas Rakauckas, kapitonas Draugystės Lietuvos Sūnų Kareivių. Kada pamačiau, jog tik du vyrų nesiliovė rūkė cigaretes, garsiai juokėsi, maištus darę ir kenkę kitiems, o gal ir minėto korespondencijos autoriui, buvau priverstas tuodu maištadariu numalšyti tais žodžiais ir pasiųsti viršaičius, idant anodu nesiliaujančiu išprašytų už durių; bet gi žmonių niekaeos taip nevardijau ir nevardysiu.

Kun. J. Halaburda.

Šiuo užbaigiamame visus galimus pasiaiškinimus tame dalyke. Rd.

Laiškas į Redakciją.

Gerbiamoji Redakcijai!

Meldžiam patalpinti savo laikraštį sekantį pranešimą.

Prielankus Amerikos Lietuvių spaudos atsinešimas prie mūsų Draugijos duoda mums viltį, kad gausi Amerikiečių ranka parems medžiagiškai jaunutę mūsų "Paramą". Todėl, kad lengviau ir patogiau būtų su mumis susinešinti, Draugijos Valdyba įgalioja vieną iš Draugijos įsteigėjų ponį Mariją Jurgelionienę tarpininkauti tarp mūsų ir Amerikos Lietuvių aukų rinkime, narių rėmėjų mokesčių priimime ir paskolų užtraukime. — (Adresas: M. Jurgelionienė, 3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.).

Su tikra pagarba

Pirmininkas *L. Vailionis*,
Sekretorius *Vienožinskis*.

Krakovas. 22.VII.10.

P.S. Kitų laikraščių prašome atkartoti.

A. B. Strimaitis.

Cibulskis.

[Tąsa].

Nė tai būtų gyvulio, nė tai žmogaus dūsavimas; visi, lyg į žemę įkalti, sustojo; stenėjimas pasidarė nuolatu ir išrodė, kad pradeda prie jų artintis.

Davatkos pradėjo kalbėti "Sveiką Karalienę" ir trauktis atbulos, o Šliužas, prisikišęs prie Miko, sako: "Aš tau ne kartą sakiau: duokime pakajų tam Cibulskui; gal jisai ir norėtų eiti į bažnyčią, bet negali".

Meškų Morta, arčiausiai stovėjusi, atsiliepė: "Gerai tu sakai, kad čionai yra Cibulskio darbas; juk

jisai sakė: "Eikite jūs, jeigu norite, ar nereiks sugrižti!"

Tuo tarpu viena mergų suriko: "O Jėzus-Marija, bėgkit!" . . . .

Jos akyse pasirodė baisiai augštas žmogus, ant ilgų, plonų, kaip smaigai, kojų. Visas pulkas metėsi bėgti atgal; vyrai pralenkė merginas; mergos, prisimindamos savo pasamonus ir klupdamos, nė žingsniu nenorėjo pasilikti nuo vyrų. Kada dasiekė Jokūbo kluono, kuriame buvo sudėti kūliai, rarotninkai negalėjo nė dvasios sugaudyti iš persigandimo; o viena tarnaitė į porą dienų visa šašais apsipyklė; pasirgus dvi savaiti, ji mirė.

Susibėgę visi ties kluonu, pradėjo tartis, kas reikia daryti; jau nė vienas nenorėjo eiti į bažnyčią.

Mikas davė patarimą, kad reikia eiti Cibulskio perprašytų, idant gauti atleidimą už tai, jog buvo jį taip įerzinęs, kad Cibulskis su jais kartu nėjo į bažnyčią. Meškų Morta irgi manė esanti kalta prieš Cibulskį, nes ir ji buvo gana šunpoterių pripancarijusi ant Antano. Taigi nutarė visi eiti į stubą ir persiprašyt.

Stuboje buvo Jokūbas, Zakarauckas, Zakarauckienė ir Zakarauckų vaikas. Šeimyninkė rengėsi giedoti adynas. Cibulskis sėdėjo ant galinio suolo.

Pirmutinis į stubą įėjo Mikas, o paskui jį sugužėjo visi kiti.

Mikas prabilo: "Kam tau, Antanai, reikėjo taip daryti? Męs lik tyčia erzinau tavę, liepdami tau rengtis bažnyčion, o tu mus taip išgązdinai; taip tai negerai.

Visa Jokūbo šeimyna klausė, ausis pastačius, ir nesuprato, kas tai buvo per kalba. Pats Cibulskis žiūrėjo į Miką, it norėdamas permatyti, ką čion tas vyras jam bando pasakyti. Dar Mikui nepabaigus, pribėgo Morta ir, gaikčiodama, pradėjo:

— A-aš nė nie-ko . . . ne-ka-lta, atleisk man.

Cibulskis klausė:

— Ko jūs norite nuo manęs?! Kas čia jums darosi? Aš nieko nežinau. — O kam tu sakei: — Ar nereikės tik jums sugrižti? — Kaipgi nežinai? tu viską žinai . . . kam taip reikia? — Na, tai kas pasidarė? — klausė Jokūbas — O! dėdule, kaip tik priėjom prie Vilknės, išgirdome niekad pirmiau negirdėtą balsą . . . lyg būtų žmogus, lyg kas! . . . — Naujokų Petronė matė neapsakomai baisų žmogų — kalbėjo Šliužas: — O tu ar ir matei? — Aš girdėjau dusaujant ką tokį, bet žmogaus nemačiau, nes nebuvo kada matyt — visi bėgome, kiek kuris įstengėm.

Cibulskis šypsojosi klausydamas. O išsigandusių visų akys buvo įsmeigtos į Cibulskį: kiekvienas norėjo išgirsti, ką jis pasakys. Užtėmyję Antaną nusišypsant, visi manė, būk Antanas viską žino, ir nekeno kito čia darbas, kaip tik Cibulskio.

— Ar jūs proto nustojojote? Duokite man šventą ramybę, aš nieko nežinau apie jokias baidykles. Geriau aš eisiu pažiūrėtu. Bėgk, Šliužai, į arklių tvartą, atneši liktarnę. Šliužas bijojo vienas eiti, peštelėjo piemenuką ir, neilgai laukus, sugrižo abudu su liktarne.

Cibulskis, užsižibinęs, sako: — Eiva, Mikai, mu-
du pažiūrėtu, kur ir kas jis per vienas tas baisusis
žmogus, kur taip storai dūsauja. Mikas, bijodamas
vienas su Cibulskiu eiti, peštelėjo Šliužą, kuris tarė:
— Vincai, ir aš eisiu. — Gerai, tai einam visi trys.

Išėjo pro tą patį galą kluono, kur kūliai sukrauti
ir nėjo į palankį; traukė linkui Vilkyne. Cibulskis
drąsiai žengė, o Mikas su Šliužu, gerą galą pasilikę,
paskui sekė. — Ar matote tą žmogų, apie kurį Nau-
jokų Petronė sakė, ogi ve ten dunkso.

— Ar girdi, Antanai, aš toliaus jau neisiu.

— Kodėl?

— Nagi, ar tu dar nematai, ve, — tarė, rodyda-
ma pirštu į šalį.

— Kvaila tu man ir gana ir tuom laiku išgirsta
atsidūsimą.

— Tu gali mane apipilti pinigais, aš toliau neisiu.

Cibulskis, nesiginčydamas ilgai, žengė artyn ir
pamatė, kad tai statinė luvo pamauta ant ilgų trijų
karčių, kurias būdavo mergos uždeda ant galų audi-
mų, kad vėjas nesusuktų jų į kruvą. Mat, tenai bu-
vo senas šulinys, kurio rentinis buvo visas supuvęs;
jokio užtvaro aplinkui nebuvo. Netoli tvyksojo tven-
kinys, palei kurį būdavo moteris audimus baltina. Šu-
linyje niekad vandens vasaros laike nebūdavo. Tai
buvo duobė apie porą sieksnių gilumo.

Cibulskis priėjo arčiau prie tos vietos. Suprato,
kad balsas buvo girdimas iš šulinio. Įleidęs liktarnę,
pažiūrės, ar nėra tik kas įpuolęs į šulinį. Ogi žiūri,
kad jų pačių veršis susirietęs ant šulinio dugno, aug-
štininkas steni. Apžiūrėjęs viską ir matydamas, kad
vienas veršio negalės išimti, grįžo atgal mislydamas,
kad Mikas su Šliužu jo laukė, bet jų dviejų jau nebu-
vo nė dvasios. Kaip tik Cibulskis nuo jų dviejų atsi-
tolino, tai juodu padus pasipustę, numovė pas Jokūbą.

Cibulskis sugrįžo į stubą; kaip tik į vidų įėjo, tai
visi pertraukė kalbą. Jie buvo žingeidumo apimti da-
sižinoti, kas ten per baisybės.

Jokūbas paklausė:

— O kas ten, Antanai? Ar matei ką nors?

— Ogi mūs margutis veršelis įpuolęs į šulinį. Na-
bagas, susirietęs į pypkę, steni; o šitie puskvailiai
manė, kad kokis ten negerasis juos gązdino.

— O kas per vienas tas didysis žmogus? Sakė,
kad ir Mikas matęs.

— Kas ten dėjo tą žmogų? Statinė pamauta ant
trijų karčių; turbūt Valių vyrai, eidami iš vakaro pa-
darė tąs baikas; girdėjau vakar, kaip nudainavo ant
Piečiškių.

Jokūbas pradėjo juoktis iš Miko.

— Tai man vyras: nusigando nė šio, nė to.

Visi ėjusieji į bažnyčią tylėjo, lyg susigėdę iš sa-
vo kvailumo. Cibulskis sako,

— Eime greičiau veršio išimtų, dar galą gaus!
Bėgk, Šliužai, greičiau, paimk vadeles ir rungvirvę
iš pašiūrės. Jokūbas liepė visiems vyrams eiti, pri-
žiūrėdamas kvortą degtinės.

Nuėję ištraukė vos gyvą veršį. Jokūbas, vienok,
buvo linksmas, kad pasisekė išgelbėti.

(Toliaus bus).

PUOŠNUMAS.

Sykį atėjo pas Epiktetą jaunas vyras, prakalbi-
ninkas, gražiau apsidaręs ir susišukavęs plaukus, ne-
gu paprastai. Epiktetas tarė jam: “Pasakyk man,
ar tu manai, kad nėra gražių šunų, puikių arklių ir
patogių kitų gyvulių”.

— Aš nemanau taip, atsakė vyras.

Ar nėra ir žmonių tarpe taipgi gražių ir biaurių
ypatų? Žinoma, kad yra. Ar mes juos vadiname
gražiais dėl vienos kokios visiems abelnos ypatybės?
Galvokime apie tai šitaip: Matome šunį pritaikytą
vienam tikslui, arklių kitam, lakštingale vėl kitam ir
kiekvieną laikome už gražų savo vietoj. Bet, kad
jų prigimimas yra skirtingas, kiekvienas pasirodo
gražiu iš kokio nors atskiro atžvilgio. Taigi kas da-
ro šunį gražiu, padarytų arklių biauriu, jeigu teisybė,
kad jų prigimimas skirtingas. Aš manau, kad kas
puošia Sokratą, padarytų niekai imtininką ir biaurų
bėgiotoją.

Tada, kas gi padaro žmogų gražiu? Ar ne tai,
kas suteikia grožę arkliui ir šuniui, tai yra, ar
ne jo tam tikros nuosavios ypatybės? Ar ne
kilta dvasia daro žmogų gražiu? Ar tu, jaunas vyre,
dirbi toj pakraipoj, idant išvystyti savyje dvasios ir
proto prakilnumą? Pastebėk, ką tu patsai gerbi, kuo-
met šneki apie ypatus bešališkai: ar tu giri teisingus,
ar neteisingus? Ar tu garbini blaivius, ar girtuok-
lius? Jeigu tu augštini žmonės už jų teisingumą ir
blaivybę, tai žinai, kad ir tu gali tapti gražesniu, sek-
damas teisingų, protingų ir blaivių takus. Bet jei
apsileistum šiuose dalykuose, būtum biaurus, nors ir
stengtumeis pasirodyti gražiu.

* * *

Nenorėk, kad dalykai atsitiktų pagal tavo geis-
mus, bet velyk, kad jie vyktų taip, kaip jiems lemta
vykti, ir tu turėsi ramų gyvenimo bėgį.

* * *

Liga gali kenkti kūnui, bet ne valiai, jeigu valia
pati nepasiduoda. Šlubumas kenkia kojos vikrumui,
bet ne valiai. Pritaikyk tą prie kiekvieno atsitikimo
ir pamatysi, kad, taip vadinamos, kliūtis nekenkia tau.

Epictetus.

Gimusiam, idant valgyti ir duoti įsakymus, nusi-
žeminimas ir atsisakymas nuo savo valios, yra ne do-
ra, bet nuodėmė.

* * *

Tikras saumylstės idealas yra saugoti, lavinti ir
penėti savo sielą, kad josios veikmės privestų prie
prakilnų pasekmių.

* * *

Yra ypatus, kurios sako: “Dora yra reikalinga”,
bet ištikrųjų, ji tiki, kad policija yra reikalinga.

Nietzsche.

Chicagos Lietuviškoji Muzikos Konservatorija 3246 So. Halsted st.

Asmuo, besilavindamas, neprivalo vadovauties vien jausmu ir noru, kas tankiausiai galima pastebėti pas muzikus. Išsilavinimui reikalingas ir gilus protiškai apsvarstymas.

Tas yra geras lavinimas, kuris žmogų lavina visapusiškai.

Lietuviškosios Muzikos Konservatorijos tikslas: suteikt mokiniams pilną muzikališkąjį išsilavinimą. Konservatorija rengs ne tik virtuozus-dailininkus, bet ir pedagogus-mokytojus.

KONSERVATORIJOS PROGRAMAS.

a) Speciališkieji dalykai: dainavimo, smuiko, piano teorijos (harmonija, kontrapunktas, fuga ir formos).

b) Priverstiniai: elementariskoji teorija, solfeggio, harmonija, enciklopedija, muzikos istorija ir tt.

c) Speciališkų dalykų kursai skirstomi šiomis būdais: instrumentalinėse klasėse, kaip tai: smuiko, piano, klarneto, kornetų ir kitų instrumentų, į tris skyrius: į tris skyrius: į žemutinį, vidurinį ir augštutinį. Dainavimo klasė turi du skyrius: vidurinį ir augštutinį.

d) Kiekvienas skyrius bile klasėje rokuojamas bus dvejametiniu (gali būti ir išėmimai: mokslo laikas galės būti pailgintas, pagal mokinio paspėjimo).

e) Priverstinių dalykų kursas užsibaigs į metus.

Pastaba. Mokinys, pasiskyręs kokį vieną iš paminėtų dalykų, kaip specialiąją, priverstinuosius galės lankyti per keturis metus be atskiro užmokesčio. Priverstinuosius be atskiro užmokesčio lankys tik tie, kurie bus užmokėję už semestrą iš kalno.

f) Mokslas dalinsis į du semestrus. Pirmas semestras — nuo 8 rugpjūčio iki 24 gruodžio ir antras — nuo 2 sausio iki 20 gegužės.

g) Mokestis: žemesniojo kurso mokiniams — 15 dol. už semestrą, viduriniojo ir augštesniojo kursų mokiniams — 20 dol.; tame skaičiuje ir priverstinieji dalykai.

Pastaba. Kas ir nelankytų priverstinių dalykų, visvien turės mokėti tą pačią paskirtą mokestį. Iš priverstinių be primokėjimo leidžiama lankyti tik vienas dalykas, jai kas panorėtų lankyti ir daugiau, tai primoka viršaus už kiekvieną dalyką 2 dol. už semestrą.

Įneštą mokestį negrąžinama.

h) Žemutiniame kurse lekcija tęsiasi į 30 minučių; viduriniame ir augštesniame kurse — nemažiau kaip 45 minutes. * Lekcijos būna iš speciališkų dalykų: kartą į savaitę, o iš priverstinių — kas antra savaitė grupoje.

Pastaba. Į instrumentales klesas priimami ir tokie, kurie nei gaidų nepažįsta; bet dainininkai įstodami gaidas privalo pažinti.

i) Konservatorijoje lekcijos eis kasdieną nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakare, išskyrus nedėdienius ir didžiausias metines šventes.

k) Konservatorijos tikslas bus parengti nors po vieną koncertą kas semestras iš mokinių vidurinio ir augštutinių kursų, kad pripratinus tokiu būdu mokinius prie viešo pasirodymo.

Mokinys, pabaigęs abu semesrus, turės laikyti klesinius egzaminus. Egzaminų laikas: nuo 21 iki 25 gegužės. Galutinai baigiantiems konservatorijos mokslus, neskaitant klesos egzaminų, bus dar ir vieši egzaminai.

l) Po galutinio egzamino išlaikymui, t. y. užbaigus lietuviškos konservatorijos mokslą, bus duodami paliūdyjimai ir diplomai.

Paliūdyjimus gaus tie, kurie, užbaigę vieną iš speciališkųjų dalykų, bus lankę priverstinuosius dalykus paskirtą laiką ir išlaikę egzaminus pagal konservatorijos programą.

Diplomus gaus tie, kurie užbaigs vieną iš speciališkųjų dalykų, užbaigę priverstinuosius, draug ir pianą su pedagogiškuoju kursu, o pianistai ir vargonininkai praeis visus pavyzdžius kontrapunkto. Tai gi turi būti pabaigęs nors 4 klesas (jeigu Europoj) mokslinių dalykų, jeigu Amerikoje — tai public school ir nors du metu kad būtų lankę high school arba kitokias tam lygias mokyklas.

Pirmieji gaus titulą: Muzikos mokytojas — antriejie Liuso Meno Dailininkas.

Pastaba. Kurie lankys ne mažiau, kaip tris semestrus arba bus pavesti pirmo dalin vidurinio kurso — gaus paliūdyjimą apie konservatorijos lankymą. Gaunant paliūdyjimus, bus reikalinga primokėti tris dol., gaunant diplomą prisimoka penki dol.

m) Užsirašinėjimai būs kas nedėdienis, nuo 12 val. dieną iki 3 val. po pietų.

Direktorius Mikas Petrauskas.

N. B. Norintieji gauti lekcijas privatišku būdu — gali jas gauti. Privatišku būdu imasi:

Už lekcijas dainavimo ir kompozicijos \$1,50.

Už lekcijas piano, smuiko, violončelės, kontrabaso, klarneto, korneto, trambonų ir kitų instrumentų — po \$1,25.

Pinigus reikėti mokėti iškalno ne mažiau, kaip už keturias lekcijas.

Abelna pastaba: Mokinio praleistoji lekcija bus jam skaitoma kaip ir buvusi.

Redakcijos atsakymai.

Vincui Ivonaičiui. Manome, kad tai mažos svarbos dalykas.

Rašė pakrapštęs. Nieko įdomaus, tai visiems žinomi, paprasti atsitikimai. Netilps.

Vienam iš narių. Korespondencijų be antrašo ir be parašo netalpiname.

Laisvės Sunų Draugystei. Mahanoy City, Pa. Neužtenka pasirašyti "komitetas", reikalaujama komiteto narių vardai; be to netalpinsime.

Straus. Eilutes nesuvartotinos: persilpnos.

Nariams SLA. knygos už pusę kainos.

1 Budas Seņovės Lietuvių. pusl. 217 kaina	50 c.
2 Lietuviška Chrestomatija. pusl. 178	40 c.
3 Dieđai ir Gražina. pusl. 61	25 c.
4 Europos Istōrija. pusl. 319	25 c.
5 Gibsinis Jotis. pusl. 38	15 c.
6 Jonas iš Kempės ir Silka. pusl. 23	10 c.
7 Konradas Valenrodas. pusl. 24	15 c.
8 Kražių skerdynė. pusl. 77	15 c.
9 Kun. Aleksandra Burba. pusl. 29	20 c.
10 Kelionė į Europą. pusl. 52	10 c.
11 Kuomi žmonės gyvena?. pusl. 56	15 c.
12 Lietuviai Amerikoje. pusl. 174	\$1.00
13 Naktys Edvardo Yungo. pusl. 21	10 c.
14 Našlaitė (Drama keturių veikmių)	10 c.
15 Petras Žemaitis. pusl. 69	20 c.
16 Padėjimas Lietuvių Tautos. (rusų kalba)	\$1.00
17 Dirva. pusl. 123 1898 m. vienas num.	75 c.
18 "Tėvynės" komp. 1896, 1897, 1898 ir 1899m. po 50c	

SLA. Centro Valdyba.

PREZIDENTAS:

M. J. Damijonaitis,
812 — 33-rd St., Chicago, Ill.

VICE-PREZIDENTAS:

F. Živatkauskas,
110 W. Market St., Scranton, Pa.

SEKRETORIUS:

J. Žemantauskas,
39 W. Porter St., Waterbury, Conn.

IŽDININKAS:

J. Skritulskas,
26 Broad St., New Britain, Conn.

IŽDO GLOBĖJAI:

T. Paukštis,
123 N. Main St., Pittston, Pa.

P. W. Birštonas,
Oak St., Shenandoah, Pa.

LITERATIŠKAS KOMITETAS:

L. Šernas,
3252 S. Halsted St. Chicago, Ill.

B. K. Balevičia,
260 E. Main St., Amsterdam, N.Y.

P. Mikolainis,
Box 62, New York, N. Y.

KNYGIUS ir "TEVYNES" ADMINISTRATORIUS

S. Astramskas,
318 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Lietuviai! rašykite si prae Sus. Liet. A., dauginkit sąnarių ir kuopų skaitlių!...

TEVYNĖ

LIETUVIŠKA APARATŲ DIRBTUVE.

Guodotinioms tautiškomis ir bažnytinėms draugystėms išdirba: Karunas, Amerikoniškas vellavas, Szarpas, Juostas, ženklelius, kepures ir marszalkoms paredus, teipgi visus bažnytinius aprėdalus. Norėdamos guodotinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog Jūsų darbas būtų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvei.

T. Andruszewicz & Co.

1421 Division St. - - - Chicago, Ill.
netoli Milwaukee ave.

ALBERT G. GROBLEWSKI

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių "LENKISZKU - LIETUVISZKU VAISTU."

Geriausia Gyduolė nuo Strėnų skaudėjimo Degimo krutinėje Galvos skaudėjimo Kateros Užsišaldyme Neuralgijos nuo Gerklės skaudėjimo

Mešlungio Skausmo krutinėje nuo Patrukimo Azma arba Dusulio Štyvumo sprando Skaudėjimo: Šonuose Rankų ir Kojų.

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užsisenėjusioms ligoms nuo kurių negali pagelbėt nė daktarai nė ligonbučiai, arba paslaptinėms ligoms, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškia (be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę o mielai suteiksiu rodą ir prisiysi geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartot, už prekę labai mažą. Reikia rašyt laiškus stačiai pas mane pridėdant visados 2 c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Teipgi mes reikalaujame gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogeriausia. Taigi rašykite reikalaudami agentūros. Kiekvienas lietuviškas štornikas teipgi privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalautų išduoti pinigų dovanai kokiems nors apgavikams tose aplinkėse. Štornykai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbys ir parduokitė mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mes gvarantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS

Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.

DABAR LAIKAS: NAUDOKITES VISI!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams ir mano kostumeriams, kad aš perkėliau savo krautuvę iš Brooklyn N.Y. in SCRANTON, PA. ant žemiau paduoto adreso, kurioje galite gauti LAIKRODŽIU, LAIKRODĖLIU, LENCIUGĖLIU, PUIKIU ŽIEDU, SPILKU, KALČIKU, KOMPASU, KRYŽIUKU. Puikiausiu ARMONIKU, SKRIPKU, KLERNETU, TRUBU, KONCERTINU ir daugybe visokiu muzikališku instrumentu. Geru BRITVU, visokio skyriaus DRUKAVOJIMUI MAŠINUKIU, ALBUMU FOTOGRAFIJOMS, GUMINIU LITARU. ISTORIŠKU ir MALDA-KNYGIU, visokiu gražiu POPIERIU gromatoms rašyti su puikiausiais apskaitymais ir dainomis su drukuotais aplinkui konvertais TUZINĄ už 25c., 5 tuž. - \$1.00, Perkupčiams 1.000 už \$6.00. LIETUVIŠKA BIBLIJA arba ŠVENTAS RAŠTAS seno ir naujo testamentu lietuviškomis litaromis pusl. 1127, družiai apdaryta, su prisiuntimu \$3.00. Jai katras neturit mano didelio KATALOGO No 3 pareikalaukit šiandien: prisiusdami tikrą savo adresą ir už 5c. markę gausit jį su 456 paveikslais ir 1.000 naudingų daigtu. Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordelius išsiučių greitai i visus Amerikos ir Kanados kraštus. Perkupčiai gali gaut pirtk tavora daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties

šiuo adresu: M. K. WILKEWICH, 115 W. MARKET Str., Providence Sq. SCRANTON, PA.

